

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.

Insiderji: do 9 petih vrst 4 1 D, od 10—15 petih vrst 4 1 D 50 p, večji inserati petih vrst 2 D; notice, poslane, izjave, reklame, preklici petih vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popust je pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upraviništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljeva ulica št. 5, pritrjeno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje

Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zaščitene frankovane.

Rekopisov se ne vrača.

Posamezne številke:
v Jugoslaviji navadne dni 75 par, nedelje 1 D
v inozemstvu navadne dni 1 D, nedelje 1 25 D
Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

V Jugoslaviji:

celoletno naprej plačano	D 120—	celoletno	D 216—
polletno	60—	polletno	108—
3 mesečno	30—	3 mesečno	54—
1	10—	1	18—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročila doplačati.
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakazilu.
Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo odziti.

Divjaštvo ne vodi do sporazuma.

Kronski nabori v Voloskem. — „Zora“ zgorela.

12. junija.

Genova je Italijanom zmešala glavo. Schanzer in Facta sanjata v svojih izjavah v parlamentu, da je ogromno narasel italijanski prestiž po genovski konferenci, da je italijanski narod v Evropi in daleč preko njenih mej upoštevan tako, kakor ni bil doslej še nikdar, in da se odpira Italiji sijajna bodočnost v svetu. To je podžgalo zlasti fašiste, da so takoj še energičneje pričeli svoje veliko delo za italijansko prihodnost, katera obstoji v divjanju proti pristajam drugim neljubim jim strank, v Julijski Krajini pa proti Jugoslovenom. No, tranje »sovražnike« streti, potem se bo mogla Italija vsa posvetiti svoji zunanji politiki! V takem modrovanju so začeli še hujše napadati Jugoslovence, katere smatrajo še nadalje za silne sovražnike Italije, dasi so Jugoslovenci že opetovano, zlasti pa povodom poseta kraljevske dvojice dosti očitno pokazali svojo lojalnost in vdanost, vezano seveda na priznanje vseh pravic. Nad vse značilno je to, da divjajo besneje, kakor poprej, proti Jugoslovenom baš sedaj, ko se pričakuje podpis sporazuma med Jugoslavijo in Italijo. Fašisti seveda nočejo tega podpisa in skušajo preprečiti sporazum z Jugoslavijo, kajti sporazum bi bil udarec za fašizem. Ali da italijanska vlada to trpi! Njeni veliki državniki se kar cede sladkih fraz o prijateljstvu in lepem sodelovanju, njeni mali funkcionarji pa imajo nalogo, da pušajo fašistom, da barbarsko napadajo Jugoslovence. Italijanski državniki dobro vedo, da vsaka krivica, storjena Jugoslovenom v Julijski Krajini, zaboli enako Ljubljano, Zagreb in Beograd. Pa vendar se neprestano nadaljuje ubijanje naših ljudi.

V soboto 10. t. m. je bilo v Voloskem novčenje. Fantje so peli na harmoniko hrvatske, povsem nedolžne pesmi. Fašisti so vzrojili, se oborožili in šli nad hrvatske nabornike.

Pridrveli so v gostilno in prijeli jednega izmed navzočih ter ga pretepali. Posrečilo se mu je končno v gneči, da je pobegnil, ali fašisti so tekli za njim. Skril se je v vili Dražica, tam so ga prišli, pretepali in izročili karabinerjem, ki so fanta vrgli v zapor. To je bil znak fašistom za splošen napad na hrvatske nabornike. Sledile so divjaške scene, ki jih ni mogoče opisati. Neoborožene fante so naskočili z voloskimi žilavkami in jih silili, da morajo kričati »Viva l' Italia!« Kdor ni hotel, nad tem je zapela žilavka in hitro je bil ves krvav. Drugi ljudje, zlasti ženske, so klicali na pomoč in razleglo je na okoli ženski jok. Fašistovski barbari so tolkli in bili z žilavkami okoli sebe toliko bolj divjaško. Fašistom so se pridružili karabinerji in neki častniki, ki so neumljeno udarjali po nedolžnih hrvatskih nabornikih. Nato so se fašisti razkropili po Voloskem in Opatiji in poklicali so na pomoč še fašiste z Reke, ki so res prišli takoj. Nabornik Staraj je padel skoro mrtev na tla. — Fašisti so že večkrat grozili, da zapalijo čitalnico »Zora« v Opatiji. V soboto so prihrumeli v »Zoro« v spremstvu dveh karabinerjev in par detektivov. Niso pa prišli skozi vrata, marveč zadeji so razbili okna in udri v dvorano, kjer so razbili vse, kar jim je prišlo pod roko, potem so zmetali pohištvo v kot in tam vse zapalili, hoteli uničiti celo hišo. Na odru so zažgali vse, kar so dobili, slike so uničili, omare raztolkli itd. Ko je ogenj švignil skozi okno, so zbežali. S seboj so odnesli kar jim je ugajalo. Detektivji so jih ves čas čuvali. Ostali karabinerji, da odredi potrebno, da se pogasi požar. Zastori, kulise, vse je zgorelo, glasovir je razbit na kose. Uničena je krasna slika mesta Praga, nekdanje darilo bratov Čehov. Ali sedaj še to. Prizadeti so hudo ubogi ruski igralci. Hoteli so prirediti oni večer v »Zori« predstavo. In fašistovski ogenj jim je uničil vse, kar so imeli s seboj.

Kako so ti reveži obupano kričali pa tudi kleli in psovali.

Krvav je bil vojaški nabor v Voloskem - Opatiji in ogenj fašistov je znova proslavljal italijansko kulturo. Pa v Voloskem - Opatiji se ima sestati jugoslovensko - italijanska komisija, ki naj prinese Reki novo življenje! In te dni pričakujejo v Rimu ugoden konec pogajanj s podpisom sporazuma. Ga ne bo! Z Italijo, ki dopušča tako nečuvno preganjanje naših bratov v Julijski Krajini, se ne bomo več pogajali in s tako Italijo ne podpisemo nobenega sporazuma. Kajti kakoršno sree ima Italija do Jugoslovenov v Julijski Krajini, tako ima tudi do nas v Jugoslaviji. V Julijski Krajini tepelo Italijani Jugoslovence z žilavkami, nas pa hočejo še hitše tepeti s sporazumi in pogodbami. Pa se ne bomo dali!

Naibže smo v času, ko se sodi na vseh službenih mestih v Rimu, da smo blizu sporazuma, v resnici najeddateljevi od nje!

Zadnji akt tragedije?

Kot zadnji akt tragedije označuje »Kärntner Tagesblatt« z dne 30. maja nastop nove ere pod kancelarjem Seipelom in izjava:

»Nad nami je soparna tišina, kot pred nevihto. Zavedamo se težke negotovosti in jo čutimo na vseh potih. Vsakega posameznika navdaja neprijetna gotovost, da visi v zraku nekaj neznano velikega, kar vedno silneje in silneje dozoreva za eksplozijo. Sedanji čas lahko primerjamo oktobrskemu dnevom leta 1918. Tudi takrat je vedel vsak izmed nas, da je katastrofa neodvnljiva, da dere z nezmanjšano močjo proti nam in da moramo nazadnje podleči. Ravno zadnji dnevi so ta utis v veliki meri povečali. In vsa avstrijska javnost in morda še bolj inozemstvo, stoji pod tem silnim utisom.

Czernin imenuje položaj Avstrije kot strahovito resen. Znamenaja razpada se množe na strašen način, mi stekmo že pred popolnim razpadom vse uprave in državne strukture v obče, skozi tri leta udemajena nemožnost, korupcija, delamrznost in demagogija je podminila vse in ako se ne varamo, prične zadnji akt tragedije, ki se imenuje »Samostojna avstrijska republika«.

Napeta atmosfera je posebno po godu vsenemškemu življu na Koroskem. Naidejavnejši poslanec dr. Angerer prireja po vseh trgih in mestih shode, kjer opisuje na eni strani žalostno stanje Avstrije, na drugi pa stavi različni človeki — udeležence z

bomo več pogajali in s tako Italijo ne podpisemo nobenega sporazuma. Kajti kakoršno sree ima Italija do Jugoslovenov v Julijski Krajini, tako ima tudi do nas v Jugoslaviji. V Julijski Krajini tepelo Italijani Jugoslovence z žilavkami, nas pa hočejo še hitše tepeti s sporazumi in pogodbami. Pa se ne bomo dali!

Naibže smo v času, ko se sodi na vseh službenih mestih v Rimu, da smo blizu sporazuma, v resnici najeddateljevi od nje!

Nemčijo. Glasilo velenemcev »Freie Stimmen« je poln propagande za priključitev. Odobravajo postopanje pa tudi druge stranke, posebno socialdemokratska, samo, da ne tako javno.

Za priključitev je že vse pripravljeno, urejeno je že finančno vprašanje, dalje vprašanje uradništva in njega zaprisege, o vojaški ureditvi niti ni treba govoriti, vsaj so vsa nacionalna društva oborožena — in v teh je izboren izvežban in za Korosko navdušen mlad material! Spominimo se samo leta 1919, in imeli bomo takoj jasno sliko.

Tudi nenavadni padec avstrijske krone je zanesljiv migljaj za razmere onkraj naše meje. Tako ne more iti dolgo, Avstrija ni Rusija!

Sedanje razmere pa nam tudi dovolj jasno tolmačijo postopanje koroške vlade in njenega izvršilnega organa — Heimatsdiensta napram slovenskemu življu. Na eni strani trobenta v svet o volji postopati z vsemi državljani enako, o pravici ljubnosti in miroljubnosti, o prostosti, ki jo uživajo Slovenci na Koroskem, na drugi strani pa potom Heimatsdiensta izvaja najhujši teror nad Slovenci, ne dovoljuje nedolžnih iger in jih razbija, pretepa Slovence, onemogočuje njihov politični razvoj in njihovo delovanje na polju izobrazbe, zabranjuje slovenske šole, jih strahuje s krivičnimi sodbami itd. Tako so Slovenci ustrahovani, da bi pri eventualni rešitvi koroškega vpraša-

nja pravi Slovenci ne bi mogli odločevati. Da se na zunaj razmere zakrijejo, pišejo vsi velenemski koroški listi (Freie Stimmen, Klagenfurter Zig, Koroška Domovina itd.) zelo obširno in ozabno v vsaki številki o naši državi, uporabljajo citate naših opozicijskih listov, ter tako odvračajo čitatelje od žalosnih domačih razmer, obenem pa širijo zmedo med našimi sorojaki. Preko svoje lastne nesreče se veselo — že razpada naše države! Agilni elementi pa, kakor dr. Angerer, so na delu — za udeležence. Na nas na je, da važen trenutek ne zamudimo in smo našim bratom onkraj meje na razpolago — da za nas zadnji akt samostojne republike ne bo — tragedija.

PROSLAVA POROKE V LOMNINI.

— Beograd, 10. junija (Zav.) Po poročilih iz Bukareste je v nedeljo na slovesen način proslavljena poroka kralja Aleksandra. Na vseh cerkvah posebno v prestolici so bile slovesne službe božje. Romunski patrijarh je imel službo božjo v saborni cerkvi, kateri so prisostvovali vsi člani vlade, generaliteta, jugoslovensko poslanstvo in mnoga druga obdinstva. Romunski narod iskreno želi mnogo in obilne srece kralju Aleksandru in kraljici Mariji.

OBLASTNE VOLITVE.

— Beograd, 10. junija (Zav.) Ministrski svet je snovil in prijavil o oblastnih volitvah, ki bi se imele v smislu ustave vršiti 28. t. m. Vredljivo je vprašanje odgoditve teh volitev. V ministrskem svetu so bila mnenja razdeljena. Demokrate stojijo na stališču, da se imajo volitve izvesti, dočim so radikali za odgoditev. Splošno povdarjajo politični kaos, kateri, da to vprašanje reši narodna skupščina sama.

ITALIJANSKI KRALJ OBISCE.

DANSKI DVOR.

— Rim, 10. junija (Zav.) Italijanska kraljevska dvojica namerava v kratkem obiskati danski dvor v Kopenhagenu. Italijanski kralj potuje po železnici. Obisk bo trajal od 20. t. m. do poldne do 23. zvečer.

Louisa de la Ramée (Onida):

Knežinja Vjera.

Roman.

Vila Nalagina je bila polna gostov in je stala samo pet četrh ure od Monaca. Dokler je lady Dolly s svojo prisotnostjo častila rivijero, nosila svoj rdeči solnčnik med palmami in v igralnici zapravljala donar drugih, ni bila Vjera niti trenutke sama z njo. In dasi ni izrekla nobene besedice tožbe ali očitka, se je je mati vendarle bala. Mislija je samo na to, kako se ji umakne s poti. In vendar je ostala v Villafrenca. Zakaj? Ker je bon ton zahteval, da treba preživeti december na Sredozemskem morju. Razum tega je mogel poset pri hčori odbiti ost marsikateri neprijetni govoric. Še celo gospod van der Decken je napravil na svojem kupčijem potovanju ovinek, da se je sam prepričal, ali se dobro godi njegovi ženi in ali je srečna njegova pasterka.

Nekega dne je pri malem obedu povedal Zurov, da je kupil za Vero historičen denant, ki je nekoč žarel v cesarski kroni. V največje ogorčenje matere se mu je Vjera zahvalila s par kratkimi besedami, kakor da je dobila šopek trobentice za par vinarjev.

»Ali je mogoče,« je dejala gospej Nalagini, »ali se res ne zanima za nobeno stvar? Dobiti enega izmed največjih demantov sveta, a delati takle obraz! Ali je to človeško? In če pomislim, da je to moja hči! Pa seveda, to je odgoja, odgoja, ki jo je prejela pri babici. Napravila je je popolnoma nerabno za ta svet.«

»Ubožica,« je odvrnila madame Nalagina s finim nasmehom. »Res, ni našega znamenitiga daru, da bi se znala prilagoditi vsem razmeram. To je njena nesreča...«

Knez Zurov je ostel na jugu dolgo preko Božiča. Gospod van der Decken in lady Dolly sta se odpeljala. Mali »žarkooki Italijan, ki je prišel na spomlad k italijanskemu poslanstvu in ki ga je gospod van der Decken na prigrvarjanje lady Dolly opetovano povabil v svoj londonski hotel, in mnogi, mnogi drugi so odšli. Nadomestili so jih drugi. Zurov pa je ostel in je igral v bližnjem Monacu, dokler se ni naveličal sree v igri, ki večsih ravno milijonarje zasleduje, in je zahrepenel po Parizu in po svojem hotelu v Bois de Boulogne. Pariz je bil od nekdanj njegov raj. Tudi sedaj je upal ondi popolnoma pozabiti, da je oženjen. Sklenil je, da se spomni tega samo takrat, kadar bi zahtevala njegova ničemerost, da pokaže svetu najlepšo ženo, ki je njegova...

V nočnem vlakcu, ki ju je vozil na Seino, je sedela Vjera in je neprestano strmela na mimohitečo snežno pokrajino.

»Poizkušajte spat, ji je dejal mož nevoljen. »Čemu buljite v noč?«

V sosednjem kupeju sta dva zaupna služabnika stražila njeno veliko kasele z dragulji. Vjeri pa ni bilo do teh draguljev. Mislija je na metulja in na zvezdo ter tudi na solnčno jutro tam gori ob pečinah. Vedela je, da je Corréze v Parizu. In če bi mu nekega dne morala stopiti nasproti?

plakatih, ki jih je razveseljevala žarka luč, je bilo razločno videti: Faust — Corréze.

Vjera je bila v vozu naslonjena nazaj. Madame Nalagina se je smejala. »Ta Corréze je res ljubljene Parižanka, da se ga nikoli ne naveličajo. Ali ga poznate? — Ali ste ga že slišali?« Vjera se je obotavljala. »V gledališču nikoli,« je odgovorila, »ne.«

»Že res,« je odvrnila madame Nalagina, »nepričakovano je odšel iz Rusije, prav takrat, ko ste vi prišli tja.« Tri teh besedah je ostro opazovala svojo evankelijo.

Pripeljali sta se skozi pozlačena mrežasta vrata na Cour d'Honneur v hotel Zurov. Vjeri se je zdelo, da je prišla v novo zlato ječo. Šla je po monumentalnih stopnicah navzgor, in ko je vstopila v svoje sobane, je izrekla željo, naj jo puste samo. Morala je dati duška svojim čustvom, morala se je razjokati.

Mahoma je zaslišala za vrati svojega hudoarja glas svojega moža.

»Oblecite se hitro,« je dejal, »v desetih minutah bo obed. Pokazati se morate potem v operi.«

Vzravnila se je na mestu, kjer je bila v obupu klečala. »Utrujena sem od dolge vožnje,« je odgovorila.

»Ostaneva samo malo časa,« je odvrnil knez, »samo toliko, da vas vidijo: hitite torej. Besede so donele kakor ukaz, ki se mu ni možno upirati.

Prizadevanje, s katerim je premagala svojo utrujenost in razdraženost, je pobarvala njeno lice. Barzun njene obleke pa ni bil belešiti nego njen vrat, kjer je med zvezdo in plamenom vztrpetaval metulj.

»Ali ste se šminkali?« je vprašal odurno.

»Ne.«

»Pariz poreče, da ste lepša kot vse druge,« je dejal malomarno. »Pojdiva torej.«

Morala se je dati ogniti v svoj beli gledališki plašč in je sedla s svojim možem v voz. Sree ji je bilo težko, hkratu pa je krepko utripalo. V nekaj minutah zasliši glas Corréze! — Med potjo je Zurov kadil cigareto in ni izpregovoril besedice. Vjera je bila vesela, da je molčal. Obenem pa se je bala, da bi zaslišal glasne utripe njene sree.

Bila je deset, ko sta vstopila v gledališče. Zurov jo je vedel ob svoji roki v ložo. Faust in Marijetica sta bila sama na odru. Luč je padala na Corrézov klasični profil. Povesil je oči k dekletu, ki je klečalo pred njim. Kostum, ki ga je nosil, je odražal skladnost njegove postave, in krasno je pristajala njegovim plemenitim potezam. V onem hipu ni pel, vsa njegova pojava pa je bila pesem. Ko je začel peti, so se damam zarosile oči, Vjeri pa se je zdelo za trenutek, kakor da se ji je ustavilo sree. Poslušala je in gledala in zdelo se je, kakor da je pozabila svet okoli sebe. Tisoč pogledov se je obrnilo nanjo, tisoč ust je proslavljalo njeno lepoto, a opazila ni ničesar. Ko jo je mož gledal tako, si je mislil, da pač ni na svetu ženske, ki bi se za občudovanje vsega Pariza prav tako nič ne zmenila, kakor njegova žena. Videl je, da je blede-la in blede-la, in to ga je jezilo. Njen vstop v svet naj bi bil zanj sijajno zma-

goslavje, in bal se je, da na njem ble-dota prikrajša za ta uspeh, kadar jo bila le res preveč utrujena, si je dejal nestropno.

Pariz je z navdušenjem priznal njeno lepoto in jo je smatral vredno slovesa, ki se je o njej širil s severo.

Bil je konec tretjega dejanja. Vri je bilo, kakor da se je zbudila iz sna. Vrata lože so se odprla, in Zurov je predstavil svoji ženi celo vrsto znamenitih osebnosti.

»Celo Corréze ste zasenčili,« je rekel nekdo izmed njih. »Ob pogledu na vas je Pariz privrkal pozabil svojega kralja petja. In to je bila sreča zanj, kajti prav v onem hipu je pel napadno...«

Koncem četrtega dejanja je dejal Zurov svoji ženi: »Ako ste trudna, se torej vrneva domov.«

Bil je dobre volje, ker je dosegal svoj namen. Prišlo je mnogo najuglednejših gospodov, ki so pozdravili Vjero v loži, in vsa kukalet so bila obrnjena v lepo Rusinjo.

»Nič več nisem utrujena,« je rekla zamisljeno. Hotela je »Faust«, slišati se enkrat.

»Ako niste utrujena, ste pa muhasta, draga moja,« se je smejal knez. »Pripeljal sem vas sem, da vas ljudje vidijo. To se je zgodilo. Sedaj hočem v svoj klub; pojdite torej.«

Odšel je, ko se je dvignil za stor in je sprenil do ekipage, sam pa je šel v Rue Scribe. Vjera je bila vesela, da je sama.

»Hej, Corréze! Nocoj ste zapeli napadno noto,« so druzile umetnice v foajju velikega umetnika.

Corréze je skomizgnil z rameni. »Kakor da nisem sam takoj opazil,« je odgovoril. »Pa dajte, raztrobenjate to hitro po vsem svetu!«

(Delo prihi.)

Politične vesti.

— Izid občinskih volitev na Viču. Poročajo nam: Pri večeršnjih volitvah na Viču so dobili klerikalci 306, socialisti 111 in demokrate 97 glasov. Glasovalo je 45 odstotkov. Komunisti so volili vsi klerikalno listo, samostojni in narodni socialisti se volitev niso udeležili. Klerikalci bi dobili 6, socialisti 1 in demokrate 1 mandat. Ker pa so klerikalci pri kandidatih listah napravili napake, je volilna komisija na predlog demokratov in socialistov odstopila vsi volilni operat glavarstvu, da določi pravilnost klerikalnih kandidatnih list in veljavnost oddanih klerikalnih glasov.

— Republikanska polomija. Nedeljo za nedeljo doživljajo Novačani republikanci svoje dobro zaslužene poraze. Odrasel je narod praznim frazom, kredit je izgubilo demagogstvo in državna misel prodira stalno in nevdružno. Skratka, narod je republikanski kričavec sit do grla in to je vnovič dokazal šod SKS v Sevnici. Na prostem vrtu gostilne pri Valentu se je zbrala ob napovedani uri velika množica kmetovalcev. Cvet posavskih kmetov je bil zbran na shodu. Prišlo pa je na shod tudi več republikancev in sicer pod vodstvom nekoga Dularja in pa urednika »Naše vase« g. Stamparja. Kričave pa je opil in pripeljal na shod neki hrvaški kapitalistični parast, ki je menda mislil, da ima pred seboj one slavne Radiceve backe, ki pravijo na vse »da«, kar jim zapove njih kozel. Pa so se vsi temeljito zmotili. Z velikim odobravanjem so sprejeli poslušalci vse govore samostojnih poslancev in posebno pritrjevali govornikom, ko so ti naglašali, da velja tudi za fabričnega delavca dolžnost dela. Enako pa so bile tople sprejete besede govornikov o nujnosti dela za našo domovino. Lepo delo za državno misel je bil sevnjski shod in čast vsem trem govornikom, g. ministru Puclju ter poslancema Malcemu in Mrmolju za njih patriotične, čeprav zelo shodovsko barvane besede. Nastopil je nato v imenu republikancev g. Dular. Zborovalci so ostali popolnoma mirni, kar je g. Dularja zavedlo, da je pričel grdo zavijati in potvarjati izjavljane predgovornikov. To je ljudstvo tako ogorčilo, da je glasno ugovarjalo g. Dularju, češ resnico naj govori! G. Dular, ki je nastopil v elegantni gosposki obleki, se ni sramoval tudi malce uganjati demagogije z žulji. To pa je narod naravnost razkašilo in kar hitro je moral izginiti g. Dular z odrta. Hoteli so govoriti še ostali republikanci, toda narod ni hotel nobenemu več dovoliti besede, češ, praznihi kvant odklanjamo. Ni Posavje hrvaško Zagorje in ni naš kmet tako neumen, kakor si mislijo razni republikanski kričaji, ki imajo vsak mesec drag program. Zvest in spoznane rasieta med narodom in državno misel zmaguje in ker je to sevnjski shod SKS vnovič dokazal, zato čast posavskim kmetovalcem.

— Pogovor s Čičerinom. Čičerin je v pogovoru z ameriškim novinarjem v Berlinu na vprašanje, kaj stoji Rusija napram konferenci v Haagu, izjavil, da se Rusija ne umakne za nikak koral s svoje spomence z dne 11. maja, izročeno konferenci v Genovi. Rusija ne dovoli, da bi predlagana komisija za preiskovanje ruskih razmer prišla v resnici v Rusijo, ako hoče v takni svoji nos v privatne zadeve notranje ruske uprave. Ako bi se konferenca v Haagu trudila, da bi dosegla nadaljnja jantstva, bo njeno prizadevanje zaman. Naša poslednja spomenica v Genovi obsega naše nazore in mi ne moremo iti preko teh pa tudi ničesar ne popustimo. Nočemo dati nikake druge koncesije. Sovjetski sistem je definitivno postavljen. Novinarji so vprašali, kaj pravzaprav je ta sistem? Čičerin je odgovoril: Sovjetski sistem obstoji na sploh v vladni lastnini vseh velikih industrij, železnice in zemljišč. Svoboda ostane notranja trgovina, mala industrija in mala privatna lastnina. Pri tem programu ostajamo in drugih koncesij ne privolujemo. Glede ameriške politike je izrekel, da bi se Amerika morala udeleževati rekonstrukcije sveta, ker ima v to svrbo potrebna sredstva. Njena politika, da se ne približuje Rusiji, je pogrešana. Jaz vem, da Američani po velikem številu mislijo, da se vlada v Rusiji lahko spremeni, ali oni, ki Rusijo v resnici poznajo vedo, da je sovjetski sistem že utrjen in da so znatne politične izpremembe nemogoče. Nekateri mislijo, kakor bivši ameriški minister na Kitajskem hrane in drugi, ki so sodelovali z ruskimi protirevolucionarnimi elementi v raznih sredstvih Evrope, upajo na izpremembo ruskega sistema, ali oni podajajo Ameriki informacije, ki so temeljno pogrešene. Bivši guverner indijske države Goodrich, član komisije za podporo, ki je prišel v Rusijo brez predhodnega, je pa naklonjen sodelovanju med Ameriko in Rusijo. Čičerin noče priti na konferenco v Haagu. V Berlinu ostane tri tedne.

— Revolucija v republiki Paragvaj. »Daily Mail« poroča iz Buenos Airesa: Revolucija v paragvajski republiki zavzema široke dimenzije. Uporniki so obkolili glavno mesto, Argentinska vlada je poslala svoje vojne brodogovje v zaščito argentinskih držav. Hanov. Unor vodi bivši predsednik Schärer. Vse brzojavne in telefonske zveze so pretrgane, uvedena je cenzura.

Zbirajte znamke
za
Jugoslovnsko Matice!

Gospodarstvo.

OB TEŽKIH URAH.

Nemška Avstrija umira. Dolga že je njena bolezen in počasno je njeno hiranje. Marsikaj se je doslej poskusilo, da se pozdravi to državno bitje, o katerem so odkritosrčni presojevalci mirovnih pogodb trdili od vsega kraja in početka, da je bilo že ob diplomatičnem svojem rojstvu zapisano gotovi smrti.

Se dandanes je zanimivo znano vprašanje, zakaj da so zmagoviti ententni državniki tedaj na vsak način in sploh hoteli obdržati na življenju to deformirano, okrnjeno, razžagano Avstrijo. Pa o tem poglavju nam ni več treba razmišljati. Podarjamo le, da je v njem po našem mnenju v najtesnejši zvezi naša koroska nesreča, ki so nam jo naklonili v prvi vrsti — italijanski in še drugi bogovi. V tistih temnih časih že pa so se med nami oglašali resni in tolažilni glasovi, ki so z matematično sigurnostjo trdili, da je v mirovnih pogodbah rojena, ali boljše povedano, skrojena Avstrija nekaj političnega interregnum, nekaj začasnega kompromisa najrazličnejših intrig, ki se mora prejaliti s le eno umakniti definitivni ureditvi tega spornega vprašanja in teritorija.

Prej ali slej pravimo in dostavljamo, da je ta slej sedaj, kakor vse kaže, že nastopil in se v obilem spremstvu raznih, z nemškoavstrijskim problemom tesno združenih vprašanih približal svoji končni sodbi in odločitvi.

Za to svojo trditve bi lahko navodli in obrazložili vse polno razlogov. Opustiti pa hočemo danes politični del te argumentacije in se omejiti le na gospodarsko stran tega že precej dozorelega — paradoksona.

Pred vsem moramo opomniti, da se je nemško — avstrijska krona te dni v Curlihu začela od kurza 0-04 še hujše pogrezati, da je notirala danes približno 0-03¹/₂ in da ima očitveno tendenco — za nadaljnje padanje. Ne smemo in ne moremo se čuditi, da ta žalostna situacija že skoro eliminirane avstrijske krona na svetovnem denarnem trgu vzbuja in predstavlja vsaj v gospodarskem oziru celo današnje amputirano Avstrijo, žalostne, že skoro obupne kliče in smrtni strah! Saj se piše in govori že javno in odkrito o kronski katastrofi. In skoro se že naračunost z ironičnim naglasom razmotirava gotovo še vedno kompetentna zagotavljanja dr. Seipelna in vseh drugih strokovnjakov in državnikov, ki so od prvega začetka sedanje Avstrije, pa tja do danes mešali in brozgali v tem čarovnem kotlu ali — lončku avstrijske valute in njenih problemov.

Že danes je na vse strani ugotovljeno gospodarsko dejstvo, da se vsi ti čarovniki vkljub velikim svojim spretnostim, vkljub strokovnemu znanju niso obnesli pri tem loncu, če tu di so zmetali vanj vsepolno zdravilnih, rešilnih zelišč v podobi inostranske zdravne ali recimo zdravilne valute. In tudi drugo nič manj važno sredstvo je odreklo popolnoma, namreč sredstvo večnih in večno nadaljevalnih pogajanj za nova državna ali javna posojila v čistem, angleškem, švicarskem ali ameriškem zlatu! Večna so ta pogajanja in dokazujejo po eni strani večno potrebo — huda bolezen! — avstrijskih državnih financ. Po drugi in važejši strani pa pričalo o visoki izrjenosti, rafiniranem zakrivanju resnične vsestranske bede. Take gospodarske operacije se večkrat opazajo tudi pri zasebnih podjetnikih in gospodarjih, ki se že davno vrte v smrtnem vrtincu. Pa vendar v tem svojem spleenu nastopajo do zadnjega gospodarskega dihljeja z vso doseženo dobro priučeno lahkoto in rutino, dokler vse vkup, vsa njihova umetno vzdržana revščina ne zaropota v globoko brezno popolnega poloma ali pa v manjšo jano sedaj modernega poravnavanja in krpanja z minimalnimi za upnike več ali manj imperativnimi — odstotki!

V tej situaciji genovska konferenca bolni Avstriji ni donesla prav nikakih izprememb, izvzemši nekatere apatično sprejete personalne posledice na odgovornih mestih. Zastopniki nemške Avstrije so prišli in odšli iz teh takozvanih konferenc praznih rok in s še bolj praznimi žepi. Razne obljube od raznih strani so postale že preveč šablonske, preveč pavšalne. In tako se je ves počeval položaj Nemške Avstrije, vsa nagoša in vsa mizerija pokazala vesoljnemu svetu brez vsakega plašča pričakovane usmiljenosti in gospodarskega sožalja drugih novokrepanih,

če tudi med seboj na tihem, recimo pod zemljo tekmujočih držav!

Brez usmiljenosti, brez vsakega srca, smo rekli, so odpravili in odslavili to ubogo Avstrijo od teh konferenc. To negativno dejstvo občuti, kakor smo gori poudarili, najboljše in najhujše Avstrije sama. In na tej podobi in resnici ne more ničesar izpremeniti in ublažiti najnovejša italijanska milosrdja, ki jo je ta teden zunanji italijanski min. Schanzer pokazal v svojem eksponatu prav na kratko, ko se je pohvalil napram italijanskemu parlamentu in celemu svetu, da je ravno usmiljena Italija nastopila z iniciativo za pomoč in za odpravljanje težavnega gospodarskega položaja Nemške Avstrije.

Radovedni smo, kakšne občutke je v prvi resnici vzbudila ta oficijelna samohvala italijanskega premier-politika na obupano in razorano Avstrijo. Še nam je namreč v živih spominih velikanska zaupljivost in brezomejno zaupanje, katero je Nemška Avstrija — izvzemši le južno in sploh Tirolsko — kazala v polpreteklem zlasti prvem povojnem času napram sladkobesedni in mnogo obetajoči Italiji in njenim apostolom. Še nam je v žalostnem spominu italijanska pretkanost, kateri so nasledili ubogi in zbegani Korošci. Vse to so tajnosti, ki od vsega početka niso bile tajne in skrite nujednuemo poznavale machiavelističnih dobrotnikov, katere pa so sedaj za konservativni mi Tirloci in potomci Andreja Hoferja spoznali in do dna izpregledali tudi vsi drugi Avstrijci.

In kakor so se nam v prvi novojni dobi ti od italijanske sladkobesednosti zapelani preveč dobrodušni Dunajčani prav v dno srca smilili, zlasti ko so začeli različnim italijanskim trgovcem in tudi drugim visokostojnim italijanskim posetnikom prodajati takorekoč samega sebe in vse, kar so imeli — saj je to vse notorično — tako se nam sedaj ne doždeva prav nič čudno, če manj pa izvanredno, da so začeli ti dobrotniki v Rimu odkrivati sedaj svojo pravo ljubezno, namreč svojo popolno desintereselement nad avstriji, bodo in prihodnost, katero je najkompetentnejši italijanski funkcionar omenil mimogrede in posul ta skoro bi rekli že izkopani grob s povsem suhim besedami in praznimi obljubami.

Nemška Avstrija umira. In konsilium nienih »dosedanih« zdravnikov je najbrž izrekel že zadnjo sodbo, zadnji buletin, če tudi le še boli za se in prikrilo, kakor se to ob smrtnih težavah dogodi. Vprašanje Avstrije postaja in če se ne zgodi čudež, tudi postane vprašanje prihodnosti, vprašanje zlasti gospodarske imposibilitete, vprašanje zordijskega vozla, ki ga moramo zlasti tudi mi jugoslovanski sosedje presekati ali pomagati presekati hitro in sretno brez vseh skrbij pred italijanskimi nezgodnimi vmešavanji. Zatorej pazite vi vsi, ki stojite in bditte ob raznih krmilih, ko in kadar se zadnje avstrijske stotinke v švicarskih horzah in kurzih spremenijo in posuše v prazne ničle, v prazno slamo in v prazen nič! In to je, kar smo hoteli danes zlasti povedati.

— Kdaj je treba škropiti vinograde? Pri škropljenju vinogradov je najvažnejše, da se vrši o pravem času. Osobito velja to o prvem in drugem škropljenju. Prvo škropljenje je treba izvršiti poprej nego okuži peronospora trto po svojem poletnem semenu (troših). Učelniki, ki se pečajo z biologijo (življenjepsem) peronospore, so dogajali, da gre prva okužba od zemlje potom pomladnih trossov. Prvi izdatni in topli dež v drugi polovici meseca majnika vrže klice (pomladne tross) peronospore na najspodnje liste trte, kjer se razvijejo in razmnožijo tekom 10 do 12 dni. To je inkubacijska (valilna) doba peronospore v tem času. Ako pade proti koncu te dobe zopet dež, razvije peronospora na spodnji strani okuženih listov poletne tross in ti so že navarjani splošni okužbi vinogradov. Predno ti poletni trossi okužijo trte, morajo biti trte proti njim zavarovane, to je škropljenje s strupeno bakreno soljo (galico, bosnočasto, itd.) ki jim ne da izrasti. Kakor hitro izkale, jih strupena bakrena sol uniči. Dobro škropljena trta je pred njimi varna, škropljenje učinkuje torej le preventivno (zavarovalno), ne pa kurativno (zdravilno). Letos je padel prvi izdatni dež 27. maja. Ako bode po preteku 10 do 12 dni zopet deževalo, je pričakovati okrog 6. do 8. junija orve poletne tross peronospore na najspodnje liste trte, ki so vidni na spodnji strani listov v obliki rahlih belih lis. Ti trossi okužijo vse trte v vinogradu in ko pade zopet dež trossi izkale ter se zarastejo v notranjščino vseh zelenih trtnih delov (listov, grozdov). Vse trte mora biti trta škropljena. Vinogradniki, poškroplite tedaj vse trte vsaj do 8. junija. Le če vlada suha vreme, škroplite lahko tudi dlje, a ne poz 10. junij. Drugo škropljenje sledi 14 dni po prvem, treh ali sedem dni po drugem. Tretje škropljenje zadostuje v normalnih letih popolnoma. V mokrem poletju škroplimo pa v krajših presledkih štirikrat na leto.

— Kdaj je treba škropiti vinograde? Pri škropljenju vinogradov je najvažnejše, da se vrši o pravem času. Osobito velja to o prvem in drugem škropljenju. Prvo škropljenje je treba izvršiti poprej nego okuži peronospora trto po svojem poletnem semenu (troših). Učelniki, ki se pečajo z biologijo (življenjepsem) peronospore, so dogajali, da gre prva okužba od zemlje potom pomladnih trossov. Prvi izdatni in topli dež v drugi polovici meseca majnika vrže klice (pomladne tross) peronospore na najspodnje liste trte, kjer se razvijejo in razmnožijo tekom 10 do 12 dni. To je inkubacijska (valilna) doba peronospore v tem času. Ako pade proti koncu te dobe zopet dež, razvije peronospora na spodnji strani okuženih listov poletne tross in ti so že navarjani splošni okužbi vinogradov. Predno ti poletni trossi okužijo trte, morajo biti trte proti njim zavarovane, to je škropljenje s strupeno bakreno soljo (galico, bosnočasto, itd.) ki jim ne da izrasti. Kakor hitro izkale, jih strupena bakrena sol uniči. Dobro škropljena trta je pred njimi varna, škropljenje učinkuje torej le preventivno (zavarovalno), ne pa kurativno (zdravilno). Letos je padel prvi izdatni dež 27. maja. Ako bode po preteku 10 do 12 dni zopet deževalo, je pričakovati okrog 6. do 8. junija orve poletne tross peronospore na najspodnje liste trte, ki so vidni na spodnji strani listov v obliki rahlih belih lis. Ti trossi okužijo vse trte v vinogradu in ko pade zopet dež trossi izkale ter se zarastejo v notranjščino vseh zelenih trtnih delov (listov, grozdov). Vse trte mora biti trta škropljena. Vinogradniki, poškroplite tedaj vse trte vsaj do 8. junija. Le če vlada suha vreme, škroplite lahko tudi dlje, a ne poz 10. junij. Drugo škropljenje sledi 14 dni po prvem, treh ali sedem dni po drugem. Tretje škropljenje zadostuje v normalnih letih popolnoma. V mokrem poletju škroplimo pa v krajših presledkih štirikrat na leto.

— Kdaj je treba škropiti vinograde? Pri škropljenju vinogradov je najvažnejše, da se vrši o pravem času. Osobito velja to o prvem in drugem škropljenju. Prvo škropljenje je treba izvršiti poprej nego okuži peronospora trto po svojem poletnem semenu (troših). Učelniki, ki se pečajo z biologijo (življenjepsem) peronospore, so dogajali, da gre prva okužba od zemlje potom pomladnih trossov. Prvi izdatni in topli dež v drugi polovici meseca majnika vrže klice (pomladne tross) peronospore na najspodnje liste trte, kjer se razvijejo in razmnožijo tekom 10 do 12 dni. To je inkubacijska (valilna) doba peronospore v tem času. Ako pade proti koncu te dobe zopet dež, razvije peronospora na spodnji strani okuženih listov poletne tross in ti so že navarjani splošni okužbi vinogradov. Predno ti poletni trossi okužijo trte, morajo biti trte proti njim zavarovane, to je škropljenje s strupeno bakreno soljo (galico, bosnočasto, itd.) ki jim ne da izrasti. Kakor hitro izkale, jih strupena bakrena sol uniči. Dobro škropljena trta je pred njimi varna, škropljenje učinkuje torej le preventivno (zavarovalno), ne pa kurativno (zdravilno). Letos je padel prvi izdatni dež 27. maja. Ako bode po preteku 10 do 12 dni zopet deževalo, je pričakovati okrog 6. do 8. junija orve poletne tross peronospore na najspodnje liste trte, ki so vidni na spodnji strani listov v obliki rahlih belih lis. Ti trossi okužijo vse trte v vinogradu in ko pade zopet dež trossi izkale ter se zarastejo v notranjščino vseh zelenih trtnih delov (listov, grozdov). Vse trte mora biti trta škropljena. Vinogradniki, poškroplite tedaj vse trte vsaj do 8. junija. Le če vlada suha vreme, škroplite lahko tudi dlje, a ne poz 10. junij. Drugo škropljenje sledi 14 dni po prvem, treh ali sedem dni po drugem. Tretje škropljenje zadostuje v normalnih letih popolnoma. V mokrem poletju škroplimo pa v krajših presledkih štirikrat na leto.

Sokolski zlet zagrebške župe.

MANIFESTACIJA JUGOSLOVENSKE IDEJE. — SIJAJEN JAVNI NASTOP V MAKSIMIRU. — NAPADI NA SOKOLSTVO.

— Zagreb, 12. junija. (Izv.) Pod težko politično atmosfero v bolu za edinstvenost države je Sokolska župa zagrebška v soboto in nedeljo javno nastopila, da pokaže rezultate svojega sistematičnega sokolskega dela v telovadnicah in na vežbišču. Zlet zagrebške sokolske župe pa je bil trn vsem blokaškim elementom. Da otemne silajno manifestacijo jugoslovenske misli, so blokaši, v prvi vrsti Radicevci, vprizorili nekake protimanifestacije z izključno političnimi tendencami. O teh demonstracijah sprogovirimo na drugem mestu obširneje. Tu le razvoj sokolske manifestacije in kratke črtice o večeršnjem javnem nastopu.

Že v soboto zjutraj so vlaki začeli voziti številne deputacije sokolskih društev iz raznih krajev. Prvi so prispeli krepki Sokoli reške župe iz Primorja, dalje Sokoli iz Bjelovara, Križevca in Beograda. Zagrebška sokolska župa je zagrebško meščanstvo s treznim pozivom pozvala, da spoštuje in izkazuje čast Jugoslovenom. Tekom dneva so prišli Sokoli iz Bakra, Kraljevice, Cirkvenice, Otočca, iz Ogulina, Karlovca, iz Novega mesta, iz Črnomlja, iz belokranjskih Bojancov, iz Virovitice, Banjaluke, Koprivnice, dalje iz Krškega, Radenburga, Brežice in Sevnice. To so sokolska društva Slovenije, ki so včlanjena pri zagrebški sokolski župi.

V soboto so na zlet dospeli tudi odposlanci Jugoslovenskega Sokolskega Saveza iz Ljubljane: starosta dr. Ravnhar, načelnik dr. Viktor Murnik, nam. načelnik, Ambrožič. V Zagrebu sta se Savezu pridružila še podstarosta Gangl in Bajžeti.

Tekom dopoldneva v soboto so bile poskušne deškega in ženskega nareščala na igrališču športnega društva Hašk v Maksimiru. Ob 8. zvečer pa so fanfare sokolskih društev Zagreb L. Krško in Karlovac v sijalnem sprevodu obšle glavne ulice Zagreba. Manifestacija je bila povsem mirna in dostojna. V sokolskih vrstah je vladala disciplina in red.

Zvečer ob 9. pa je bila na vrtu »Kola« v Bogičevićevi ulici svečana akademija, katero je otvoril dr. Otton Gavranic s krepkim govorom, naglašujoč temeljne ideje jugoslovenskega Sokolstva. Za tem je sledil strokovni del akademije. Sokolstvo je nastopilo z raznimi prostimi valami na orodju. Na tel akademiji so vzbudili posebno pozornost Sokoli iz Karlovca in Bjelovara. Akademija se je dostojno in harmonično zaključila.

Včeraj, v nedeljo je bil javni nastop zagrebške sokolske župe. Dopoldne se so

prilajale številne sokolske čete iz oddaljenih krajev. Na ulicah je vladal popoln red in mir. Ob 2. popoldne so se začele pred umetnim pavilonom formirati sokolske vrste, da krenolo na vežbišče v Maksimir. Na čelu svečanostnemu sprevodu je tezdila konjenica, sledile so zastave vseh sokolskih društev s fanfarami in godbami. Spreveda se je udeležilo nad 4000 Sokolov v kroju. Spreved je bil v resnici veličasten. Poleg Starešinstva Jugoslovenskega Sokolskega Saveza je korakal tudi predsednik narodne skupščine dr. Ribar, starosta djakovskega Sokola.

Pestra je bila slika na terišču. Že pred 4. uro so množice popolnoma okupirale vse sežede in stojišča tako, da je bil vsak najmanjši prostorček popolnoma zaseden in so se morali mnogi vrniti. Bilo je okoli 30.000 občinstva. Ob 4. popoldne je bil javni nastop. Nastopila je tudi vojska, ki je izvajala strumno in precizno simbolično vajo »Osvobođenje«. Viharno pozdravljen je bil nastop moškega in ženskega nareščala.

Po tem nastopu je sledilo razvite prapora zagrebške »Sokola L«. Ta Sokol ima sedaj prvi svoj prapor v državnih barvah. Svečano razvite so pozdravili s kratkimi govori dr. Došek in starosta Sokola dr. Lazar Car. Krmica ga, Gavraniceva je izročila prapor Sokolu Lazarju Kraljiču.

Svečano razvite je zaključil nastop 1800 Sokolov, ki so izvajali proste vaje, dolečene za prvi Jugoslovnski vsesokolski zlet. Sokolska manifestacija je končala popolnoma mirno in v najlepšem redu. Temni elementi so sicer poskušali tupatam izviti, a Sokolstvo je vzdržalo naravno disciplino. Lepi prizori so bili pozneje na Jelačićevem trgu, kjer je Sokolstvo v celoti manifestiralo za ujedeno državo, ko je defiliralo mimo starešinstva in sokolskih zastav. Zvečer je bil na vrtu »Kola« komers, ki so se ga udeležile množictevne sokolske rodbine, med drugim tudi predsednik narodne skupščine dr. Ribar.

SPLOŠNI EFEKT TELOVADBE.

Javna telovadba v Maksimiru se je izvršila z izvrstnim uspehom, zlasti je navdušila tisoče občinstva nastop vojaštva in posebej še podoficirske šole iz Karlovca. Tudi proste vaje članstva in članice so žele burno pohvale in pokazale, da se zagrebška župa temeljito pripravlja na vsesokolski zlet v Ljubljani.

Blockašistovske demonstracije v Beogradu.

— Zagreb, 12. julija. (Izv.) Radicevci in blokaši so po svojih organih zadnje dneve uprizorili sistematično gonjo proti edinstvenosti države. Značilno je bilo pisanje »Hrvat« o poročnih slavnostih v Beogradu. Na dan poroke našega kralja je ta organ frankovstva pričel članek »8. lipnja«, v katerem pa opisuje neko zgodovino iz 1. 1848 med Madžarsko in Avstrijo. Obenem slavi vladavino Franja Josipa. Ta sistematična gonja je vstvarila v Zagrebu med meščanstvom in tudi v bližnji okolici silno politično napetost. Poostirila je načelna nasprotstva.

Že v soboto je prišlo na Jelačićevem trgu zvečer do resnih spopadov. Mirovni zagrebške sokolske župe je končal mirno in brez vsakega incidenta. Zvečer ob 8. pa je bil koncert vojaške godbe na Jelačićevem trgu. Med spomenikom in Tolbočevu gostilno, kjer so se zbrali blokaši v največjem številu in oboroženi, so sprva nastali besedni prepri med obema taboroma. Debatu pa je bila tako strastna, da je začelo govoriti orožje. Blokaši so začeli streljati. Padlo je 20 strelcov. Ranjena sta bila težko dva mladeniča, več pa lahko. Med navzročno množico pa je nastala silovita panika, tako, da so se vsi v kratkem raztepli na vse strani in kraje.

— Zagreb, 12. junija. (Izv.) Za večeraj so povsod napovedali velike demonstracije proti Sokolu. Policija je pomnožila stražo na ulicah in zaprosila asistentno orožništvo ter v najskrajnejšem slučaju tudi vojaštvo. Okoli 4. popoldne so se začeli zbirati na raznih krajih blokaši in radicevci. V posamnih skupinah so nekateri krenili na pokopališče Mirogoj, kjer so na grobu Ante Radicevca govorili razni govorniki, druga in večja skupina pa je odšla na pokopališče v Seštinu na grob Ante Starčevića. Na grobu Ante Starčevića je govoril Stipe Radić, poveličujoč politiko Ante Starčevića, ki je bil središče celokupnega hrvaštva. Radić je naglašal v zelo hujakajočem tonu, da se je Starčević boril za svobodo Hrvatke. Ta svoboda se ni izvojevana in nam ne ostane ničesar drugega, kakor se še nadati. Ite boriti 8. prstom je pokazal Radić na Starčevićeve grob, vzklíkajoč: »Ta grob nam znači neizpolnjeno prisego Hrvatstva!« Govorilo je še mnogo drugih kmečkih govornikov in meščanov, pozneje je Radić z okna občinskega poslopnja še enkrat govoril in pozival navzgor, da se skupno organizirajo proti batinaštem (demokratom). Omenil je pa tudi oz. priznal, da je treba iskati spoznanja s Srbijanci, ki so še vedno pošten in pravični ljudje.

Po teh govorih se je v Seštinah razvilo občajno hrvaško veselje življenja. Po raznih gostlinah, po katerih so agitatorji ljudi organizirali za mogočen pohod v mesto na Jelačičev trg, so se snovali načrti za pohod. Načrt je bil ta, da se to vinjene tolpe v malih skupinah priplazijo na Jelačičev trg, od ko-

der naj bi potem udarile v Bogovićevo ulico na poslopje »Kola«, kjer je bil sokolski komerc.

Tudi mase, ki so bile zbrane na Mirogoju, so skušale priti v malih skupinah na dogovorjeno mesto.

Policija, obveščena o blokaških načrtih, je na primernih mestih zastražila vse dohode na trg in v vsako skupino zavrnila. Naravno, da so te nahujskane, naščuvane in strasti pijane mase začele bučno demonstrirati po ulicah. Kmalu je prišlo po 8. uri zvečer na več krajih do težkih spopadov s policijo, ki je z vsemi močmi branila svoje postojanke. Demonstracije pa so tekomo noči zadobivale čim večje in čim resnejše oblike. Trajale so pozno v noč. Nastal je tako kritičen trenutek, da je policija morala pozvati orožništvo na pomoč.

Poročila zaznamujejo, da je tekomo noči došlo na 50 krajih do spopadov s policijo. Povsod se je streljalo. Ranjenih je bil več oseb. V bolnico je bilo sprejetih tekomo noči 15 oseb, ki so bile več ali manj težko ranjene. Koliko je bilo lahko ranjenih, ni mogoče dognati, ker se te osebe niso javile na rešilni postaji.

Ker je polbož postajal od ure do ure kritičnejši in se je bilo bati izbruh težkih nemirov, je policijsko ravnanje odredilo perlasturacijo vseh gostilen. Policijski uradniki in kriminalni organi so začeli takoj s sistematično preiskavo lokalov, kjer so se zbrali blokašisti. Z močnimi asistencami so uradniki preiskali gostilniške lokale in povsod našli zelo mnogo orožja pri takih osebah, ki so bile javno sumljive.

Znatično je bilo, da je morala policija aretirati občinskega svetovaleca Mofilar Krmica in pa advokata dr. Pomperja, ker sta se branila preiskavi in so pozneje pri njima našli samokrese.

— Zagreb, 12. junija. (Izv.) Z ozrom na kritični položaj in politične dogodke merodajne oblasti razmotrivajo vse ukrepe, ki se imajo uvesti za mesto Zagreb, da se vzpostavi javni red in mir in ohrani varnost življenja. Pričakujejo strogih odredb.

KRITIČNI POLOŽAJ PRED »KO LOM«

— Zagreb, 12. junija. (Izv.) Zelo kritičen je postal položaj pred »Kolo« v Bogičevićevi ulici. Tam na vrtu je bil komerc jugoslovenskega Sokola. Blokaške mase in hrvaški sokolaši so v gostih vrstah skušali prodreti pred »Kolo«, da bi tam razgnali komerc. Policija je z največjimi napori branila vhod in pristop. Nekemu blokašu se je na primernem mestu posrečilo ukiniti glavni električni tok. V »Kolu« in na vrtu je nastala tema. Naravno, da so sedaj to temo izrabili blokaši in počeli streljati v smeri na vrt, kjer je med žunami in deco nastala strahovita panika. Končno so vzpostavili električni tok, policija je ohranila red, a blokaši so se razkropili na druge strani mesta.

B. Skalkov,

Slavnostna razsvetljava na Bledu.

Dasi je umljivo, da si želi novoporočena kraljeva dvojica vsaj 14 dni na našem Bledu popolnega miru in je torej želeli, da smatramo to kraljevo željo za ukaz, so Blejci v soboto zvečer s pritrdilom dvora pridrili prekrasno razsvetljavo v proslavo svojih najvišjih gostov. Iz Ljubljane sta odšla popoldne dva natlačena polna vlaka, ki sta privedla na Bled ogromno gledalcev vseh slovenskih slojev. Hkratu pa se je odpeljala dolga vrsta avtomobilov in vozov. Okoli 9. so zagoreli po gorah kresovi ter so se posvetile vse vile ob jezeru, stari grad in vse hiše Bleda v naravnost bajni razsvetljavi. Pred zdraviliškim domom na jezeru, pred grajsko kopeljo in pred Klemenčičevim hotelom, pod blejsko postajo so se zbirale skupine razkošno s pestrimi, večinoma rdečimi, modrimi, belimi in zelenimi balončki okrašenih čolnov. Na širokem plavu pa je dobila prostora muzika Dravske divizije s svojim dirigentom dr. Cerinom na čelu. Vse tri flotilje so pod povelstvom majorja v pok. in akadem. slikarja Marčiča istočasno krenile proti »Suvoboru.« Bil je diven prizor! Sočasno sta zablesteli v gozdu, na gradu veliki kraljski črki A. M., sestavljeni iz samih močnih električnih žarnic. Blejska občina je namreč napeljala s ceste elektriko na grad, ki se v kratkem renovira v historično-narodnem slogu. Obenem je zagorel na gradu bengaličen ogenj in so začele švigati v ogromnem številu rakete najrazličnejših barv. Videti je bilo kakor bi se vsipal na jezero dež zvezd. Od kolodvora do župne cerkve je gorelo na posestvu Ivana Kende nič manj kot 57 kresov. Na vrhu stolpa župne cerkve pa je blestela silna električna luč. Čolni so v široki vrsti prodirali med močnimi sviranjem vojaške godbe bližje in bližje kraljevemu dvorcu. Na obali zbrano občinstvo pa je zaorilo »Živel kralj! Živela kraljica!« Ves Bled je delal vtisk pravilice! Na tisoče in tisoče oken je žarelo in blestelo ter se zrcalilo v jezerskih valovih. Kralj in kraljica sta stopila na teraso v I. nadst. Smehljaje sta občudovala prelesto sliko ter z očitnim zadovoljstvom sprejemala iskrene pozdrave narodnih množic. Blejski mešani zbor pod vodstvom nadučitelja Rusa je prepeval, gmelje so topili, švigale rakete z vseh okoliških vrhov, narod pa je neutrujeno vriskal: »Živel kralj. Ži-

vela kraljica!« Okrašenih s prapori, girlandami posutih in z balončki po-vešenih čolnov je stalo pred dvorcem nad 150. Izmed posebnih razkošno in okusno razsvetljenih poslopij omenimo le nekatere: Toplice (Jula Molnarjeva), Hotel Evropa (Potočnik), Villa Dalibor (vdova Lenčeto), Zdraviški dom, Zlatorog in Pristava (Ivan Kenda), Hotel Triglav (Klemenčič), Grajska kopel (Ivan Kenda), Hotel Černe (Petran), Hotel Jekler, Otok (blejska občina) kolodvor (načelnik Rožanec) itd. Odlikovali so se tudi vsi zdraviliški gostje in še posebej bratje Srbi, ki jih je že mnogo na Bledu. Priznati treba novemu blejskemu obč. svetu, na čelu županu Tomcu, da je storil v polni meri svoje iz patriotizma prostovoljno sprejeto dolžnost. Naši Blejci pa so dokazali znova, da so jugoslovensko zavodni ter da imajo okus. Razsvetljava je bila v vsakem oziru krasna in bogata.

Med serenado godbe in pevcev pod kraljevim dvorcem pa je kralj hipoma izginil s terase. Ostala je le kraljica, a se tudi ona nato umaknila v notranje prostore. Občinstvo je zaman skušalo znova priklicati vladarsko dvojico... kar se je raznesla vest, da je kralj na jezeru. Malokdo je mogel to verjeti. Toda bila je istina. Kralj je bil z blejskim čolnarjem v spremstvu dveh gospodov prišel skrivaj v dvorčovo lučko, sedel ondi v nerazsvetljen dvorčev čoln ter se dal voziti po jezeru. Sledilo mu je v drugem, takisto nerazsvetljenem čolnu še nekaj gospodov z dvora. Včasih se je kraljev čoln za hip približal obali in so ga gostje na terasah hotelov takoj spoznali. Ljudstvo je začelo vzklikati, kralji je prijazno odzdravljali ter zopet izginil na jezero. To se je ponavljalo. Okoli 11. je flotila zaplula proti Zdraviškemu domu krožila še nekaj minut po jezeru ter se končno razgubila ob lukah. Občinstvo se je razšlo na lezerskih restavracijah, zlasti k Petranu in Zdraviškemu domu, kjer je nadalje svirala vojaška godba pod osebnim vodstvom dr. Cerinoma. Opolnoči se je začel v dvorani Zdraviškega doma vesel ples, ki je trajal do zgodnjega jutra. Avtomobili, kočije in različni vozovi pa so odvažali vse noč goste domov.

Tako je minul tudi ta poslednji svatovski večer v vsesplošnem navdušenju in zadovoljstvu.

BUREN INCIDENT RADI ČRNE GO-RE. — ZAUPNICA ZUNANJEMU MI-NISTRU.

— Rim, 10. junija (Izv.) Minister Rossi je v zbornici govoril o gospodarskih rezultatih genovske konference, Jacini (pop.) o sporazumu z Jugoslavijo, Treves o ruskem problemu, na kar je predsednik naznanil dodatke posl. Bonardija in Gentilijevi resoluciji, odobravajočo delovanje vladnih zastopnikov v Genovi, ki dostavlja, da odobrava tudi zunanjo politiko vlade. Tu se je oglasil republikanec Chiesi, ki je rekel, da je politika vlade v zadevi Črnogore zagrešila prestrašeno. Schanzer: Ne poznam nikakega prestrašila! Chiesi: Vladna politika je bila najpogostejša. Tako se na postavlja v nevarnost in pogubo nikake dežele! Schanzer: Vi ne smete trdit, kaj takega! Moja politika ni nikdar zapustila dostojnosti. Chiesi: Vi ste zagrešili prestrašilo! Schanzer: Zavračamo vaše obdolžitve! Chiesi: Italijanska zunanja politika je vedno najbolj prestrašena navdahnjena. Nato se razvname buren preprij in zmerjanje med Schanzerjem in Chiesio. Slednji kriči: Črnogora je bila žrtvovana. Vsa desetica ploska Chiesi. Krik in vik. Slednji je zbornico izrekel zunanjemu ministru Schanzerju zaupnico z 209 glasovi proti 67.

BAVARSKI NACIONALISTI PRAVLJAJO DEMONSTRACIJE PROTI EBERTU.

— Monakovo, 10. junija (Izv.) Predsednik nemške republike Ebert namerava v kratkem obiskati Monakovo. Vest o njegovem prihodu je bavar-ske nemške nacionaliste tako razburila, da so pričeli z demonstracijsko akcijo in organizirajo obsežne demonstracije proti predsedniku. Socijalni demokrate pa so izdali organiziranemu delavstvu poziv, da prepreči te nacionalistične demonstracije in da prevzame delavstvo samo osebno stražo za predsednika republike. Predsednik Ebert se je kljub nacionalističnim grožnjam odločil, da poseti Monakovo 12. t. m.

KONFERENCA Z GRŠKIM ZUNANJIM MINISTROM.

— Beograd, 10. junija (Izv.) Včeraj popoldne je zunanji minister dr. Momčilo Ninč delj časa konferiral z grškim zunanjim ministrom Baltazijem in grškim vojnim ministrom Theodorom, ki se mudita v Beogradu kot odposlanca Grške pri kraljevih poročni svečanosti. Vsi so dolgo razpravljali o položaju na Balkanu. V prvi vrsti je ob vladni interesiralo vprašanje gibanja bolgarskih komitajev.

Sokolstvo.

RAZVITJE PRAPORA JEZDNEGA ODSEKA SOKOLA.

Pred Narodnim domom je bilo večeraj v nedeljo, 11. t. m. ob 10. dopoldne slavnostno razvite krasnega prapora jezdnega odseka »Sokola« v Ljubljani. Razvite prapora je bila priprosta, a globokoganjiva svečanost. V eni vrsti so stali Sokoli-konieniki... Navzoča so bila dalje odposlanstva starešinstva JSS in vseh ljubljanskih sokolskih društev. Na vsem prostoru pred Narodnim domom pa je svečanost pristostvovalo množično občinstvo.

V imenu Ljubljanskega Sokola je slavnost otvoril g. Kajzelj s kratkim jednatim nagovorom:

»Bratje! Veselo, obenem zgodovinsko slavje praznujemo danes! Slavje razvite prapora sokolske konienice. V imenu častilivega, starega ljubljanskega Sokola Vam, bratje Sokoli-konieniki iskreno čestitam!...«

Pozdravljajoč v imenu odbora sestorkumice go. dr. Lavrenčičeve, zastopnika JSS Nandeta Marolta, navzoče Sokole in občinstvo, je nadaljeval:

Brat praporščak! Iz nežnih rok si sprejel v svojo mišičaste roke ta krasni prapor!... Čuvaj ga!... Ta novi prapor v svobodi kraljevini ne bo sicer tako izpostavljen nevarnostim, kakršnim je bil stari prapor ljubljanskega Sokola, oziroma prapor »Južnega Sokola«. Divljali pa bodo še viharji!...«

Obnovimo torej danes pred novim praporjem Sokolske konienice svojo sokolsko prisego — zvestobo do groba — sokol-ki misli — domovini — in pa našemu velikemu Sokolu — kralju Aleksandru! Zdravo! (Klic: »Zdravo kralj!«)

Kumica ga. dr. Lavrenčičeva je za tem v ljubkem, poetično vznemelenem govoru izročila z belim palčolano pokrit prapor praporščaku Sokolu-konieniku hr. Januščiču, ki ga je visokozravnar sprejel v svoje krepke sokolske roke.

Kumica je razvile prapora pozdravila, naglasila:

»Bratje Sokoli! Štejem si v posebno čast, da morem kot kumica izročiti sokolski konienici sokolski prapor, zunanji simbol sokolske ideje in težen sokolskega dela.

Osnovne barve na praporu so tri slovan-ske boje. Naše belo-modro-rdeče nam kliče, da moramo nositi v svojih srh pred vsem ljubzen do celokupne nedelje domovine, da hočemo biti v vseh svojih dejanjih dobri Jugoslovani in iskreni Slovani.

V srebru vezan Sokol, plavalci v sinji modrini, naj nas vedno bodri in spominja, da smo del one organizacije, ki ljubi solnce in svobodo, ki hrepeni po višini bistre misli in jasnega razuma. Sokol izbegava vsako temo, ki je vsekal nam Slovincem in vobče vsem slovanskim narodom tekotm zgodovinske preteklosti toliko usodnih ran.

Omenjajoč dalje ideal duševne in telesne dovršenosti, ideal plemenitosti srca in bistrosti razuma, za katerimi stremi Sokolstvo, je kumica zaključila svoj govor:

»V znamenju teh misli, bratje Sokoli, izročam sokolski prapor v Vaše sokolske roke. Imejte ga v spoštovanju, čuvajte ugled in čast sokolske misli in sokolskega imena! Zavečajte se, da niste osamljeni, imate za seboj nebroj sokolskih rodbin in vse sokolsko čuteče jugoslovanske matere.

In ti, brat Januščič, ki si bil izvoljen za praporščaka, čuvaj prapor! Ohrani ga Ti kot prvi, čistega, neomadeževanega, kakor Ti ga izročam danes! Nosi ga hrabro, zmagosono in bodi prvi vzgled vsem bratom Sokolom! Zdravo!«

Kumica je nato izročila prapor praporščaku, ki je prapor prejel s kratkim sokolskim zagovorom: »Dal Čuvam ga!« Kumica je nato prapor okrasila z državno trobojnicco.

V imenu starešinstva Saveza je Nandeta Marolta iskreno čestital jezdnemu odseku na krasnem praporu, ki naj koraka na čelu narodne armade, na čelu konienice v boju za osvobodeno in verigah suženstva trepetih in vzdihujočih bratov na severu in zapadu.

Brat Kajzelj je nato zaprisegel praporščaka br. Januščiča, ki je ponavil krepko in odločno kratko sokolsko prisego: »Zaklinjamo se na ta prapor kot simbol sokolske vzvišene misli, da hočemo in bomo ostali tel misli zvesti do svojega poslednjega diha!«

Godba jugoslovanskega železničarjev je po končani prisegi zasvirala vse tri državne himne. Prapoščak konienik br. Januščič je nato s praporjem zalahal konja-belca, spremljan od dveh konienikov s sabljami. Sokolska konienica, brodeča 45 konienikov pod načelstvom g. Franketa, se je nato razvila v imponanten sprevod. Na čelu sprevoda je svirala godba ŽiZ, za njo so lahali štrle fanfaristi, za njimi prapor in potem odsek. Silajni sprevod je lahki po Aleksandrovi cesti, Dunajski, Miklošičevi pred magistrat, po Mestnem in Starem trgu preko šentjakobskega mostu v Trnovo v trnovsko volašnico. S tem je bila slavnost zaključena. Na vrhu Narodnega doma je bil dopoldne koncert, popoldne pa intima veselica.

— Odrsk za našo sokolsko slavnostnih krojev je sprejel blago za kroje ter dolročil ceno kompletnemu kroju na 900 dinarjev. Znesek je treba takoj plačati, le oni člani, ki ne morejo takoj plačati cele vsote, plačajo takoj 250 Din pri naročilu in ostaneč v štirimesečnih obrokih po 163 Din 50 h. in sicer dne 1. julija, 1. avgusta, 1. septembra in 1. oktobra. Kroje bodo izdelovali na meri naši krojači. Ki bodo oblikovali skrbno, da bo vsak kroj okusno, praktičen in dober izdelan. Kdor si kroje neba, naj jih naroči odlični na obroke, za močnejši je prijem svetele družbe po modlini. M so bila poslana društvom, ki pa, ki plačalo znesek takoj, naj naroči

Kultura.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

DRAMA.

Ponedeljek, 12. jun.: Svatha Krečinskaga. Red A-B.

Torek, 13. jun.: Zaprt.

OPERA.

Ponedeljek, 12. jun.: Zaprt.

Torek, 13. jun.: Lakme. Red E-D.

Sreda, 14. jun.: Štychon. Red C.

★

— Naša drama. »Svečana« predstava v dramskem gledališču na dan kraljeve poroke je pokazala vnanjo sliko, ki ni bila več žalostna, nego samo še zabavna. Glavna krivda zadene gledališko upravo, ki je bila gluha in slepa za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar dve gledališki slavnostni predstavi. Vsakdo je vedel, da bo to moralčen fiasko, le gledališka uprava je bila preveč modra za pametnejše nasvete in si ni mogla kaj, da ne bi bila napravila v tej mali Ljubljani, čisto koncem sezone, na vroč junjski večer in ob isti uri kar

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 12. junija 1922.

— **Kralj in kraljica v Ljubljani.** Včeraj v nedeljo popoldne je kraljevska dvojica inkognito prispela v avtomobilu z Bleda v Ljubljano. Kralj in kraljica sta napravila zlet po vsej gorenski ravnini do Ljubljane. Po vseh mestih in vaseh je narod spoznal kralja in kraljico ter ju iskreno pozdravljalo. V Ljubljano je avtomobil prispel okoli 4. popoldne. Kralj in kraljica sta si ogledala mesto, med drugim Prešernov spomenik, kjer je kralj lansko leto položil povodov svojega obiska latorjev srebrni venec. Po nekaterih ulicah so ljudje kraljevsko dvojico takoj spoznali ter jo toplo pozdravljali.

— **Razkritja o Radiću.** Pretekli teden smo priobčili članek »Zopet razkritja«, v katerem smo reproducirali glavne podatke iz brošure dr. Manka (ne Marka) Gagliardi, ki je izšla v Gradcu pod naslovom »Istina o hrvatskem revolucionarnem komiteju 1. 1919«. Ta članek je v celoti prevzela včerajšnja trška »Lj. Era Nuova«. Obenem so je uredništvo tega lista obrnilo na polkovnika Finzi, da mu da potrebne informacije, v koliko odgovarjajo resnici trditve dr. Gagliardi o zvezah, ki jih je imel hrvatski revolucionarni odbor z njim in preko njega z italijanskimi krogi. Polkovnik Finzi, ki je bil šef oddelka za špijanžo v Trstu, se je napram uredniku lista »Lj. Era Nuova« tako izrazil: »Ne da bi hotel izdati kakršnokoli službene tajnosti, priznavam, da sem poznal večino oseb, ki jih v svoji brošuri naveda dr. Gagliardi. Tudi njega samega poznam. Samo ob sebi se razume: ako sem imel sprva zvezo z elementi, prihajajočimi iz Zagreba, se je to zgodilo zato, ker sem kot šef informativne službe skušal izvedeti, v koliko so resnične vesti o vladajočem nezadovoljstvu na Hrvatskem, o katerem so neprestano govorili potniki, prihajajoči iz Hrvatske, in hrvatski listi sami. Takisto je res, da sem se privatno sestel v Rimu z dr. Susteršcem, dr. Frankom in Duičem. Vendar pa je smešno misliti, da se je dosegel kakršnokoli sporazum glede eventualne revolucije na Hrvatskem. Sestanek je veljal izključno izmenjavi misli o razmejitvenem vprašanju. To vprašanje je s psihološkega, čustvenega, stališča zanimalo Hrvate in Slovence bolj kakor Srbe. Govorim o teh mojih privatnih stikih, ker v maju 1920 država SHS, kakor vsakdo ve, še ni bila priznana od naše vlade in ker bi bil lahko eventualni sporazum s hrvatskim narodom, ki so ga predstavljale gori omenjene osebe, koristen Italiji. Pripominjam še, da se že več mesecev, predno so se sklenila rapalska pogodba nisem več bavil s srbo-hrvatskim vprašanjem in da tudi nisem imel prilike se sestati s katerikoli izmed gospodov, ki jih naveda Gagliardi v svoji brošuri.« Tako Finzi. Bivši šef ital. informativne službe torej potrjuje v bistvu podatke dr. Gagliardi in ne zanika niti z besedico, da je po svojih zaupnikih dal na razpolago ogromne svote Stjepanu Radiću. Za nas je predvsem zanimivo, da priznava izrečno, da je imel v Rimu sestanek z dr. Susteršcem, Frankom in Duičem. Ali je verjetno, da je veljala ta konferenca zares samo razmejitvenemu vprašanju?

— **Iz sodne službe.** Pravni praktikanți Alfonz Cepuder, Franc Čoš, dr. Rihard Pintar, Rudolf Adamič, dr. Josip Novak in dr. Ludovik Lobe so imenovani za avskultante.

— **Iz živnozdravniške službe.** Za višje živnozdravniške v VIII. čin. razr. so imenovani višji živnozdravnik IX. čin. razr. na dosedanjih službenih mestih: Josip Sink v Ljubljani, Viljem Jedlički v Ptuj, Alojzij Škof v Ljutomeru, Janko Vizjak v Brežicah, Josip Čeh v Škofji Loki in Josip Stupar v Črnomlju. Za višjega drž. živnozdravnika in ravnatelja podkovske šole v VIII. čin. razr. je imenovan Lovro Tepina, dosedanj vodja podkovske šole v Ljubljani.

— **Matineja Prve mestne dekleške šole pri Sv. Jakobu.** V nedeljo, 11. t. m. ob 11. dop. so priredile učenke dekleške šole pri Sv. Jakobu v prid »Dečjemu domu« matinejo s petjem, telovadbo in s sodelovanjem godbe na loke. Vključno prekrasno vredenemu so bili prostori domačega vsi zasedeni. Zlasti je bilo številno zastopstvo naše učiteljske prireditve je prisostvoval tudi g. dr. V. Baltič z go. soprogo, mnogo narodnega ženstva in veliko število mladine. Pevske zbor dekle, kakih 50 do 60, je naščitrala in vodila s prav posebno spretnostjo gdca. Milka Umbergerjeva. Učenke so izvajale vse pevske točke od »Bože pravde« in ljubavskih narodnih pesmi »Hribi, ponizajte se«, »Perice«, »Rasti mi, Pa po Kranjskem«, »Od dake si, momo«, »Na obali«, »Oj, Korano« itd. pa do končnega, za otroška grlica gotovo težkega zbora »Slovenec, Srb, Hrvat« izredno eksaktno, z opazovanjem dveh dinamičnih znamenj ter z izbornimi vokalizacijami. Posebno so se odlikovali krepki alt. Gdci, Umbergerjevi moramo čestitati, da je mogla sestaviti tako discipliniran dekleški zbor. Treba je bilo nač. mnogo truda in mnogo vaje. Razveselivo je, da se je začela gošiti po naših šolah predvsem naša ter vohbe jugoslovenska narodna pesem. Telovadne točke pod vodstvom ge. Minke Šorlijeve vaje z obroči, proste in rajalne vaje s spremljevanjem godbe na lok pod faktirko g. L. Pahorja, so vzbudile splošno odobravanje in so zanimale zlasti mladino. Gdca na lok je izvajala tudi nekaj samostojnih točk. Voditeljici prireditve je občinstvo iz-

vahno aklamiralo, učenke pa so jima poklonile šopka. Matineja je bila prav lepa in je želeli, da bi ne ostala edina.

— **Naša opera.** G. Romanowski zaradi konflikta z upravo ni hotel v soboto nastopiti. Dokler se ne uredi vprašanje novih pogodb in doklad, je opera sploh v nevarnosti. V soboto so torej peli namesto triptiha le diptih, t. j. II. in III. opero (Angeliko in Skikija); snoči, v nedeljo pa so predstavili sploh odpovedali.

— **Še ena o zagrebškem železniškem ravnateljstvu.** Pišejo nam: Znano je, da je železniško ravnateljstvo v Zagrebu odklonilo mali kredit za olepšavo lokomotive, ki je peljala kraljev vlak iz Ljubljane na Bled. Pa še eno je treba zabeležiti: Nekoliko dni pred prihodom kraljevske dvojice so dobile gorenske postaje službeni nalog, da primerno olepšajo kolodvore, češ zastave pridejo iz Zagreba. In približal se je dan kraljevega prihoda, a zastav ni bilo niti na brzoglavne urgence — in jih še do danes ni iz Zagreba. Postaje so si morale izposoditi zastave pri občinah, ker je zagrebško ravnateljstvo pokazalo svojo nezasišano počasnost tudi tokrat. Ali pa naj mislimo na nam-

— **Smrtna kosa.** V Ljubljani je umrla ga. Marija Drenovec, mati članov Nar. gledališča gg. Joška in Alojzija Drenovec, ter g. Franjo Zagorec, gostilničar in posestnik v Hrenovi ulici 24. v Trstu pa lesni trgovec g. Ivan Boštjančič. Blag jim spomin!

— **Vpisovanje na državni dvorazredni trgovski šoli v Ljubljani** za šolsko leto 1922/23 se vrši 1. 3. in 4. julija t. l. vsakrat od 9. do 12. ure popoldne. V I. letnik se sprejemajo učenici in učenke, ki so dovršili IV. razred srednje šole ali nastavni razred meščanske šole ali IV. razred liceja ali III. razred meščanske šole. Za te ni sprejemnega izpita. Na podlagi sprejemnega izpita se pa sprejemajo v I. letnik učenici in učenke, ki so dovršili VIII. razred ljudske šole. V II. letnik se sprejemajo učenici in učenke, ki so dovršili I. letnik dvorazredne trgovske šole, ki je ali državna ali pa ima pravico javnosti. Učenici in učenke naj se prijavijo v spremstvu staršev ali njihovih namestnikov ter naj prinesejo s seboj zadnje šolsko izpričevalo in rojstni list. Ravnateljstvo.

— **Novi odbor Gasilnega in reševalnega društva v Ljubljani** je občinski komisar, gospod ministerjalni direktor dr. Bogumil Senekovič v zastopstvu občinskega sveta potrdil in bo odbor v ponedeljek zvečer ob pol osmih v dvorani Mestnega doma zaobljubljen.

— **Rekrutovanje za mesto Ljubljano.** Rekrutovanje za mesto Ljubljano se vsled kraljeve poroke prične namesto dne 14. junija šele 15. junija 1922. Nabornikom, ki so pozvani s pozivnicami za 14. junij 1922 k rekrutovanju, se je zategale dne 21. junija predstaviti rekrutni komisiji. Zunanji Ljubljane stanujejo naborniki naj o tem obvestijo sorodnike.

— **Posnemanja vredno.** Ljubzen in smisel do naših zaslužnih bratov v Korotanu in Juljski krajini je pokazal vokalni kvartet »Primorje« že večkrat s tem, da je z veliko naklonjenostjo sodeloval pri raznih prireditvah, ki so se vršile na korist naših bratov in sester tam preko. Sv. I. javni koncertni nastop v Ljubljani so člani kvarteta zopet posvetili tem našim rojakom ter naklonili vse čisti dobilek tega koncerta Jugoslovnski Matici. Zato je naša dolžnost, da ne le iz umetniških, ampak tudi iz narodno-obrambnih ozirov posetimo današnji koncert kvarteta »Primorje« v najmnogobrojnem številu. Koncert se vrši v Filharmonični dvorani in je predprodaja vstopnic v Glasbeni Matici.

— **Prošnja.** Ljubka cerkev sv. Florijana, v kateri se časti čudodelna podoba žalostne Matere božje, posebno varhinje ljubljanskega mesta, se je začela od vrha zvonika do temelja temeljito popravljati. Poprava je bila nujno potrebna. Prenovljena cerkev bo na zunan kraj mesta Ljubljane. Ker pa cerkev nima nikakega premoženja in bodo vsi stroški za popravilo in prenovljenje znašali nad 100.000 K, zato podpisani mestni župni urad sv. Jakoba uljudno proš vseh zavodnih ljubljancev, ki ljubijo lepoto mesta Ljubljane, da bi mu po možnosti z darovi (denarnimi prispevki) pomagali pri tem odličnem delu. Mestni župni urad sv. Jakoba v Ljubljani, 10. junija 1922. Janko Barle, župnik.

— **Mestna plinarna v Mariboru.** Iz Maribora nam pišejo: Svoledno od mariborskega mestnega sosveta sklenjena preureditve mestne plinarne je dovršena in deluje nova dvo-plinska naprava že več tednov. Proizvaja se izključno dvo-plin s sistemom prof. Strache in sicer samo iz zemiskega premoga, kar je bilo po prejšnjih načinih zelo oteženo. Obenem se proizvajalec plina vrši sedaj z nad polovico manj osovsem ter samo v osmih urah in le z eno četrtino do sedaj porabljen količine premoga. Le vsled tega je bilo omogočeno, da oddaja podjetje plin po najnižji ceni izmed vseh plinarne naše države. Novo dvo-plinsko napravo je pozdravil prav posebej tudi z gospodarskega stališča. Ker je neodvisna od dobave inozemskega premoga in omogoča štedno s premogom. Obenem pa je uporaba cenejšega in boljše dvo-plinske pristopna vsem slojem in tudi bolj ekonomična kakor direktna kurjava s premogom. Želeli bi bilo, da se modernizira čim prej tudi ljubljanska mestna plinarna na način, kakor so to že storile plinarne v

Mariboru in Celju, ker je zagotovljena s tem plinski industriji boljša bodočnost.

— **Direktna avtomobilna zveza Ljubljana-Bled.** Avtomobilna prometna d. d. v Ljubljani odpravi v soboto dne 10. junija avtomobilno zvezo iz Ljubljane na Bled, in sicer vsako soboto in dan pred prazniki. Odhod iz Ljubljane ob 16. pred Jadransko banko. Avtomobil se vrne vsak ponedeljek in dan po praznikih ob sedmih zjutraj iz Bleda od pošte. Vozil bo luksuriozni avtomobil z 16 oseb, v katerem ima vsak potnik svoj lastni fotelj. Vozna cena je iz Ljubljane na Bled 60 Din, za tja in nazaj 110 Din. Ročna prtljaga prosta. V predprodaji se dobivajo vožni listi v pisarni avtomobilne prometne d. d. Jadranske banke, drugo nadstropje, soba št. 44 ali pa po telefonu na telefonsko štev. Jadranske banke »Avtomobilna«.

— **Neprijaznosti proti avtomobilizmu** se množijo po Gorenjskem, posebno v okolici Ljubljane ter v radovljiskem in kranjskem okraju. Ne samo, da lučja, jo nezreli fantiči kamenje v avtomobile, tudi odrasli jih skušajo ustavljati ter se postavljajo večkrat tik pred avtomobile na sredo ceste. Večina našega ljudstva je pretrezna in prezrela, da bi se jih tiče, se najodločneje svarijo pred takim početjem, ki bi lahko imelo zanje nedolgovredne posledice. Pokažimo torej ravno sedaj, ko bo pritek avtomobilizma iz vseh krajev na Gorenjsko zelo močan, da smo kulturni narod in ne surovih hribovci! Oblasta so obveščena in bodo najstrožje postopala zoper krivice.

— **Dedinske pristojbine** v obliki tablice, izračunane z dokladami vred za vse posamezne, na 10 Din zaokrožene, zneske od 100 — 1000 Din, ter posebej za vse vrste pridobiteljev (dedičev in voliljojemnikov) napram njih sorodniškim razmerju z zapustnikom, glede pravnice in nepremične imovine z navedbo zapuščinskih razprav in vseh ostalih pristojbin, ki se tičejo zapušč. stvari, — so ravnokar dotiskane. Izračunil in sestavil jih je Anton Kajfež, deželni sodni svetnik v Ložu, pri katerem naj se neposredno naročujejo. Pripominjamo, da je to tablice, poleg katerih je tudi natančno navodilo s potrebnimi pojasnili vred, tako praktično sestavljene, da jih lahko vsakdo uporablja in z njih pomočjo v nekaj sekundah izračuna dedinske pristojbine za vsak poljubni, še tako visoki, znesek s tem, da enostavno sešteje 2—3 točno izračunane, eventualno z 10, 100 ali 1000 pomnožene, zneske. Priporočajo se torej ne le vsem sodnikom in uradnikom finančnih oblasti, marveč tudi zasebnikom; zlasti pa bodo v veliko korist, blajšanje posla in prihranitev časa davčnim uradnikom, katerim brez takega pripomočka vključno največji, večnosti in natančnosti skoraj ni mogoče vpoštevati vseh izjemnih določb, ki veljajo za čimvero dedinskih pristojbin. — Cena (brez poštne, samo 6 Din.

— **Nezgoda dobrovolne družbe na Bledu.** V nedeljo zjutraj okoli 3. ure je napravila družba sedmih gospodov na Bledu izlet po jezeru. Celo družba je bila visoko razpoložena. Čoln se je dvigal in potapljal radi raznih akrobatskih vaj, ki so jih gospodje izvajali, kakor Noetova barka ob vesolnem potopu. Ljudje z drugih čolnov so strahoma pričakovali, kdaj se bo čoln prevrnil. In res, ni bilo dolgo, ko so se v temno noč oglasili obupni klici: »Na pomoč! Na pomoč!« Iz bližnjega čolna je skočil g. Avgust Kadunc, poslovodja tvrde Kette. S skrajno požrvalnostjo je v veliki nevarnosti potegnil s pomočjo g. Avgusta Černeta štiri 12letni kopalce na snho, dva pa je rešil 12letni marnarjev sin z Bleda. Gospodom se ravno ni ničesar hudega dogodilo, kakor da so bili mokri do kože. Bili so najbrž tako zmehčani, da so se svojim rešiteljem pozabili zahvaliti. Reklji pa so, da se ponoči ne nameravajo več hoditi kopat.

— **V ravnanje.** Vsi oni, ki dobavljajo sedaj živila ali tudi kake druge potrebščine za kraljevi dvorec na Bledu, se opozarjajo, da morajo svoje račune, predno jih predložijo upravi dvora v poravnavo, vpsolati preje mestnemu tržnemu nadzorstvu v Ljubljani, da jih pregleda in ugotovi primernost cen. Brez tozadevne klavzule mestnega tržnega nadzorstva se predloženi računi pri upravi kraljevega dvora sploh ne bodo likvidirali.

— **Prošnja na usmiljena srca.** Revna žena, nahajajoča se v bedi s svojim otrokom, prosi usmiljena srca za blagohotno podporo. Darove sprejema uprava »Slov. »Naroda«.

— **Prodaja stare vojaške opreme.** Uprava oddelka vojne odece v Skoplu bo prodala dne 30. junija t. l. na javni licitaciji razno staro vojaško opremo (oboke, obutev, čepice, ovijalne gamaše, torbice, šotore, odele, vreče, jedilno orodje, ostroge, steklenice, nove zaplenjene čepice itd. itd.). Oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

— **Dobava novih vreč.** Komanda Dunavske divizijske oblasti v Beogradu razpisuje na dan 20. junija t. l. ob 11. uri popoldne v svoji pisarni v vojašnici pešadijske podoficijske škole v Beogradu licitacijo glede dobave 150.000 do 200.000 novih vreč.

— **Dobava drv.** Pri intendanturi Savske divizijske oblasti v Zagrebu se vrši dne 16. junija t. l. ob 11. uri popoldne tretja ustmena ofertalna licitacija glede dobave 43.710 m³ drv za razne garnizije. Oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Mrtve duše.

S severne meje, 8. junija.

Vsplošnem smo od preobrata preveč pričakovali. Ali nikjer ne kaže štriletna bilanca takih razočaranj kakor pri nas na severni meji, posebno v njenem središču, Mariboru. Če pride kdo, ki ni bil ta čas v Mariboru, semkaj in nas vpraša, kaj smo storili v narodnem oziru, kaj naj mu pokažemo? Samoslovenske ulične napise. To je bilo delo enega samega odločnega človeka, na sedežu vladnega komisarija. Da je slišati tudi na ulici več slovensčine in srbohrvaščine, to je naravno, saj imamo tu svoje uradništvo, svoje vojaštvo, učitelštvo, slovenske šole, lepa število slovenskih priselencev trgovcev, obrtnikov itd. Toda tako v splošnem mora vsak vnanec takol pri vstopu v mesto opaziti, da prevladuje vsepovsodi še nemški jezik. Razdvojili smo se še bolj kot smo bili pred vojno in ponujamo se za nove volitve z ene, kot z druge strani Nemcem, kakor bi eni in drugi živeli čisto na drugem svetu in ne vidimo nič in ne slišimo nič, da so se Nemci že strnili gospodarsko in politično v samostojno bojno fronto. Ta nemška fronta je danes tak omočna, da smatramo za svojo dolžnost, vse na našem ozemlju živčev Jugoslovence najresneje svariti pred vsakim nadaljnjim resnim poskusom se zanašati na Nemce, pa naj nam bodo glede svetovnega naziranja še tako blizu in naj se nam delajo še take »prijetelje«. Ne le da bi bil vsak tak poskus izdajstvo na naš skupni usodi, marveč bi Nemcem podstili sami zopet bič v roke, s katerim bi nas toliko po volitvah pretepali, kakor so nas pod Avstrijo. Stranka, ki bi to poskusila, se je vnaprej sama izbrisala kot narodna stranka.

Kaj imamo pokazati na gospodarskem polju? V Mariboru in v Celju vsaj nekaj, v Ptulju skoraj nič, zunaj na deželi le posamezne otločice sredi starega avstro-nemškega morja. V Mariboru se je naselilo blizu 150 slovenskih trgovcev, oziroma manjših industrijalcev in približno toliko zastopnikov male obrti, ki je pa še niti toliko ni, da bi si upala nastopiti samostojno kot izključno jugoslovenska obrt brez nemške primesi na pokrajinski obrtni razstavi. Priznati pa moramo, da ne leži krivda na jugoslovenskem obrtništvu, nego na skrajno gnilih stanovanjskih razmerah, ker ni dobili ne primernih lokalov, še manj pa stanovanj. Velika industrija je po večini še danes v rokah domačih in tujih Nemcev ali sploh inozemcev, ki si nalemajo par jugoslovenskih družabnikov, da se podletje nazivlje »I. jugoslovensko«.

Čistejo slovensko provenienco donajšo tu sem češkoslovaški industriji. V slovensko trgovino, dozdaj še enotno, je iz za zadnjega občnega zbora trgovskega gremija zašel stari slovenski duh: razdvoj radi malenkostnih osebnih ali strankarskih interesov. Na prste ene roke lahko seštejemo med našo večjo trgovino in industrijo tiste častne izjeme, ki so se izkazali kot vzor solidnih, marljivih gospodarjev. Več takih izjem je v manjši trgovini, toda radi splošnih nezdravih razmer ne moremo nikamor naprej. V zadnjem času pa opažamo moderno kugo: ljudje, ki si jih videli včasih še za pisalno mizo slabo plačanega uradnika, so danes že »veleindustrije«. Sloveča trgovska solidnost postaja vedno redkejša cvetka pri starejših trvdkih in trgovcih, ki nam jih je dala Kranjska. Drugo: sama špekulacija. Zato so že neokuzeni, solidni podjetniki uvideli potrebo, priti za železno metlo ter izčisti Maribor vsega, saj najboljši smrdljivega zla ter tako naši stari lokalni trgovini in obrti zopet priboriti častno mesto in ugled.

Na kulturnem polju smo prvo in drugo leto stori idealne vzlete in poletje v visočine: danes nas alkohol: Limbuš, Melserseidl itd. meče nezdržno navzdol.

V socialnem oziru smo vendar že tako daleč da nas je postalo vsaj že — sram. Žal da do tega samospoznanja še ni prišla socialistična vlada na mestnem magistratu. Če ne dobimo kmalu od zunaj svežega jugoslovenskega pritoka, postanemo naselbina — mrtvih duš.

Turistika in šport.

T. K. Skala sklicuje v a ž en sestanek, ki se vrši v torek dne 13. t. m. ob 20. uri v zadnji sobi Narodne kavarne glede dogovora o kontroli potov in koč v naših planinah. Vsi člani se pozivljajo na čimvečjo udeležbo! — Odbor.

— **Český atletický a football club, Praga-Ilirija.** Prvorazredni praški Č. A. F. C. igra v sredo dne 14. t. m. v Ljubljani proti Iliriji. Č. A. F. C. se nahaja na turneji po Jugoslaviji. Dne 4. in 5. t. m. je zmagal v Zagrebu nad Concordio s 3:2 in nad Haskom s 1:0. Nekaj važnejših praških rezultatov: Čafo-Slavija 4:4, Čafo Deutch. F. C. 4:1, Čafo-Teplitzer F. C. prv. nemšk. Saveza na Češkem 2:0, Čafo-Vrbovice 3:1, Čafo-Nuselski SK 3:0, Čafo Sparta 3:4.

— **Č. A. F. C. - Ilirija dne 14. t. m.** Predprodaja vstopnic v cvečičarni Wider. Šelenburgova ulica. Dilaške vstopnice se izdajajo izključno le v predprodaji. Začetek tekme po 18. uri, torej tako kasno, da li more prisostvovati vsakdo. Igra se ob vsakem vremenu.

— **Nogometna pravila izdaje Meist 1922** so klubom in pripravnikom za sodniški izpit na razpolago v Sportni zvezi.

Pristopajte k „Jugoslovenski Matici“!

Telefonsku in brzoglavna poročila.

HRVATSKA MATICA V ROKAH RADICEVCEV.

— **Zagreb, 12. junija.** (Izvirno.) Včeraj je bil občni zbor »Hrvatske Matice«. Znano je, da je Hrvatska Matica zašla v blokaške vode, vendar je napram kraljevi rodbini varovala takt in dostojnost ter se je zavzela za gotovih dolžnost. Včerajšnji zborlo viharini občni zbor pa je pokazal, da so Hrvatsko Matico popolnoma okupirali blokaši in radičevci in da je radi tega njen kulturni napredek v nevarnosti, ker se je zanesla vanjo politika. Tajnik je čital svoje tajniško poročilo ter omenjal, da je »Matica Hrvatska« poslala brzoglavko povodom smrti kralja Petra I. Osvoboditelja. Pri tej pripombi je začel nazvoč Stipe Radić burno in demonstrativno godrnjati. Ko je predsednik Damjančić potrdil brzoglavko povodom smrti kralja Petra in omenil, da se je poslala brzoglavka tudi kralju Aleksandru povodom njegove poroke, je Stipe Radić med velikim hrusčem vzkliknil: »Dam Vam jaz brzoglavko! Kdo sme v imenu Hrvatske Matice govoriti?« Dalje začel kričati: »Brez odobrenja skupščine se je to storilo! Sijajno! Inenitno!« Nastal je po teh besedah na obč. zboru prepri, velik vihar in hrusč. Nekateri treznejši književniki in člani Matice so se začeli zgražati nad ekscentričnostrastnim nastopom Radićevim in so vzklikali: »Ven ž njim!« Pri nati se vrščili volitvah je zmagala Radićeva lista in »Matica Hrvatska« je s tem prešla v roke politikov, postala je gnezdo blokašev separatistov.

ULTIMAT GRŠKE BOLGARSKI.

— **Beograd, 12. junija.** (Izvirno.) Kakor je bilo javljeno, namerava grška vlada v kratkem podati Bolgarski ultimatum radi dogodkov na meji. Ultimatum vsebuje točke, ki so bile dogovorjene na zadnjem sestanku grškega zunanjega min. Biltazzija z zunanjim ministrom dr. Ninčičem v Beogradu. Čim dospe Baltazzi v Ate-ne, takoj predloži ultimatum bolgarski vladi.

PARLAMENTARNE POČITNICE.

— **Beograd, 12. junija.** (Izvirno.) V parlamentarnih in političnih krogih razmotrivajo vprašanje parlamentarnih počitnic. Kakor zatrjujejo, ima narodna skupščina plenarne seje še do 15. julija. Seje bodo trajale dopoldne in popoldne. V teh sejah ima narodna skupščina rešiti zakon o budgetu, zakon o posojilu in volilni zakon. Dne 15. julija zaključí narodna skupščina svoje seje in odide na dvamesečne počitnice.

Borzna poročila.

— **Zagreb, 12. junija** (Izv.) Zaključek. Devize: Curih 13.25, 14.—, Pariz 6.85, 6.40, London —, Berlin 23.—, 23.73, Dunaj 0.30, 0.40, Praga 187.25, 188.50, Trst 3.60, 3.70, Newyork 70.—, 70.50, Budimpešta —, 8.—, Valute: dolar 67.50, 69.50.

— **Curih, 12. junija.** Predborza. Zagreb 1.875, Berlin 1.7275, Dunaj 0.0325, Praga 10.10, Budimpešta 0.59, Milan 27.80, London 23.52, Pariz 47.20, Newyork 5.22.

Glasbeni vestnik.

— **Danes zvečer, točno ob pol devetih,** se vrši I. koncert vokalnega kvarteta »Primorje« v dvorani Filharmonične družbe s sledečim sporedom: 1. Volarič: Izgubljeni cvet. Hajdrih: Cerkevica. 2. Mirk: Katrica. Juro. 3. Svetek: Malolka, Prohazka: Moravska narodna. 4. Michl: Atila in ribič. 5. Adamič: Kregata se baba in devojka. Pesem o beli hišici. 6. Forster: Spak. 7. Stanko Premrl: Korak v življenje. Na dan. — Koncert se vrši na korist Jugoslovenske Matice ter so sedeži v predprodaji v pisarni Glasbene Matice in na večer koncerta pri blaginji. Občinstvo vabilo, da v obilnem številu poseti nocojšnji koncert ter tako moralno podpre idealno stremenje in delovanje, katero si zadal član kvarteta Banovec, Pečenko, Rajer in Zupan.

Razne stvari.

• **Grobnice ruskih carjev odprte in oropane?** Pariški »Journal« poroča, da so boljševiki odprli grobnice ruskih carjev v katedrali Sv. Petra in Pavla v petrogradski trdnjavi. Grobnice carice Ane, ki je iz srebra, je vsa izropana, iz grobnice Katarine Velike je izgrnil niz prstanov zelo velike vrednosti. Odprta je bila tudi grobnica Petra Velikega. Grobnica Aleksandra I. je bile prazna. Legenda pripoveduje, da Aleksander I. ni umrl v Taganrogu, marveč, da je šel v neki oddaljeni samostan v Sibiriji, kjer je pokopan.

Darila.

Upravi našega lista so poslali:
»Rusko deo«. Šolsko vodstvo v Ribnem pri Bledu Din. 50, kot prebitok šolarake prireditve. Srčna hvala!

— Sokol v Cerknici. Mesto venca na grob pok. dr. Cervenega so darovali za Sokolski dom v Cerknici: Ivan Stergulec 20 Din, dr. Derganc 20 Din, dr. Volušek 10 Din, dr. Ješe 10 Din, dr. Šlajmer 10 Din, dr. Breskvar 10 Din, vsi iz Ljubljane. Dalje Ivan Škrlj iz Logatca 12.25 Din, Fran Homovc 10 Din, Anton Kravanja 30 Din, Edvard Pogačnik 100 Din, Anton Werli 50 Din, Ivan Žumer 50 Din, Milan Kravanja 30 Din, vsi iz Cerknice; Anton Turk iz Zelš 50 Din, Alojzij Krajc iz Grahovega 76 Din, rodina Premrov iz Marjaka 100 Din.

— Klub Primorka v Ljubljani se zahvaljuje vsem cenl. darovalcem, posebno Primorcem, ki so se odzvali plemeniti akciji in darovali za »Deželi Dom« kraljice Marije. V prvi vrsti bodi izrečena zahvala tovarnarju g. Andr. Jakilu, ki je daroval ve-

likodušen znesek K 25.000; nadalje so darovali trdka Hedžet in Koritnik K 3000, g. Kopač, svečar 1400, inž. Franc Smerdu K 1000, Val. Gregorc. Mengeš K 1000, Rezika Kerimanc, Mengeš K 1000, Bogdan Žilč, Ljubljana K 1200, Remec, Duplice K 1200, tovarna železa, Kamnik K 1000, Anton Skok, Domžale K 1000, Vinko Müller, Domžale K 120, Ladstätter, Domžale K 1000, Burghaler, Domžale K 1000, I. Oberwallner, Domžale K 1000, M. Jenčič, Mengeš K 100, I. Mellitzer - Kleinlercher, Domžale K 400, I. Rus in drug. Domžale K 800, Andrej Slokar K 800. Odbor.

Dopisi.

— Mariborski porotniki za zasedanje 12. junija: Visočnik Karel, župan, Pohorje; Kralj Andrej, trgovec, St. Bistrica; Franješ Jemel, posestnik, Bohova; Brus Matija, posestnik, Plintavec, Zgor. Sveta Kungota; Gorup Peter, posestnik, Jurjeviški dol; Glaser Anton, posestnik, Bistrica pri Rušah; Predan Valentin, posestnik, Planica, pol. okraj Maribor; Krainc Ivan, posestnik,

Kamnica, pol. okraj Maribor; Kelemina, Andrej, posestnik, Groblj, pol. okraj Ptuj; Palne Alojzij, posestnik, Sp. Dupljev, pol. okraj Maribor; Donko Mihael, posestnik, Vukovski dol; Kostanjevec Simon, župan, Muretnici, pol. okraj Ptuj; Werdovnik Andrej, posestnik, Selnica, pol. okraj Maribor; Santel Anton, posestnik, Sp. Jakobski dol, pol. okraj Maribor; Mulec Franc, posestnik, Dragučeva, pol. okraj Maribor; Karner Jožef, posestnik, Rošpoh, pol. okraj Maribor; Rajh Jakob, posestnik, Ljutomer; Frangeš Franc, posestnik, Bohova, pol. okraj Maribor; Meško Jožef, posestnik, Sosedska (Vel. Nedelja), pol. okraj Ptuj; Janžekovič Franc, želar, Gorišnica, pol. okraj Ptuj; Zel Alojzij, župan, Ciglenca, pol. okraj Maribor; Kovačec Janez, posestnik, Mostje, pol. okraj Ptuj; Jerič Alojzij, veleposestnik, Počehova, pol. okraj Maribor; Dagonik Jožef, posestnik, Gačnik, pol. okraj Maribor; Kukovec Anton, posestnik, Rogoznica, pol. okraj Ptuj; Čuš Mihael, posestnik, Mezgovci, pol. okraj Ptuj; Hlade Matija, posestnik, Zgor. Sv. Kungota, pol. okraj Maribor; Knecht Karel, posestnik, Ciglenca, pol.

okraj Maribor; Rakoša Matija, mizar, Hajndl, pol. okraj Ptuj; Žitnik Maks, posestnik, Limbuš; Dunaj Franc, posestnik, Cezanjevci, pol. okraj Ljutomer; Dobuj Franc, trgovec, Jurški vrh, pol. okraj Maribor; Klascinc Franc, posestnik, Hotinja ves, pol. okraj Maribor; Sever Ivan, posestnik, Lo-pršne, pol. okraj Ptuj; Dolajš Franc, posestnik, Sv. Jakobski dol, pol. okraj Maribor; Žnidarič Peter, posestnik, Dragučeva, pol. okraj Maribor. Nadomestni porotniki (vsi iz Maribora): Jančar Franc, hotelir; Segalla Justus, posestnik žage; Reisman Friderik, hišni posestnik; Nekrep Josip, tesarški mojster; Jaš Maks, trgovec; Kurnik Franc, fotograf; Ogorevc Franc, orož. stražmojster v. p.; Šepce Marko, hišni posestnik; Tavčar Janko, trgovec z lesom.

Mednarodne železniške olajšave za slepce. Mednarodni delovni urad Zveze narodov v Ženevi nam je poslal nastopno poročilo: Ravnatelj mednarodnega delovnega urada, Alber Toma, je na predlog francoskega narodnega urada za industrijsko pomoč slepih poslal prometni konferenci v Barceloni predlog, naj se dovoli

slepim delavcem, ki jih je nad en milijon, da plačajo na železnici v družbi svojih vodnikov samo en vojni listek in naj se ta predlog sprejme kot mednarodno načelo. Posebni odbor te konference je naprosil vse države za sporočilo, kakšne olajšave priznavajo potujočim slepcem. Do sedaj so došli nastopni odgovori: bojni slepci v južni Afriki morejo potovati na državnih železnicah brezplačno, njih vodniki pa plačajo samo polovično ceno. Bojni slepci morejo potovati v Belgiji za polovico cene. Isto velja tudi za njih vodnike. V Franciji plačajo vojni slepci in njih vodniki samo eno četrtino cene. Slepi delavci, ki potujejo v zvezi s svojim poslom, in njih vodniki plačajo vojni listek samo za eno osebo. V Avstraliji morejo vojni slepci in njih vodniki potovati brezplačno, kar velja večinoma tudi za ostale slepce. — Jugoslavija seveda ni in najbrž tudi ne bo odgovorila.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMSEK.
Odgovorni urednik:
IVAN PODRŽAJ.

POSILANO.)*

Moj „umik“.

Gospode »mladine« v Jugosl. Dem. stranki v Ljubljani sem javno pozval, naj javno položijo detajlirani obračun o uporabi od preko K 3.000.000.—, katere so dvigali v Jadranski banki iz fingiranih kontov I. Markovič in I. Lavrič, tajno in pod krivimi imeni. Pozval sem gospode tudi na odgovor, ali se niso nikdar vprašali, kdo jim daje denar, s kako pravico in od kod denar prihaja.

Teden dni sem lojalno čakal na odgovor. Gospoda mi je na prvo vprašanje odgovorila s pavšalnimi zneski, na drugi poziv mi pa meritorno sploh ne odgovarja, ampak replicira s članki a la: »G. Kamenarovič na umiku...!« in z izgovorom, da je bila alimentacija teh računov, iz katerih so gospodje dvigali brez vsake pravice razen JDS poklonjenega daru od K 1.000.000.— še preko K 2.000.000.— — interna stvar Jadranske banke.

Konstatiram gornja fakta, pa tudi to, da to ni interna stvar Jadranske banke, ampak žalibog stvar gospodov »mladinov« in njihovega protektorja g. A. Praprotnika, današnjega generalnega ravnatelja Slavenske banke v Zagrebu. A vzame B-u K 2.000.000.— in če se radi tega B pritoži pri A-u, tedaj mu A reče: dragi moj B, kako boš Ti pokrili škodo, ki sem Ti jo jaz namenoma povzročil, to je Tvoja interna stvar! Razven tega so gospodje sami alimentirali ta dva fingirana računa z borzijskimi spekulacijami na škodo Jadranske banke, z denarjem banke in iz škode, povročene samemu Propagandnemu fondu za Koroško.

Sicer pa je zadeva z računi Markovič in Lavrič tako za javnost kakor za mene popolnoma razčiščena, vsled česar je potrebno, da jo bilansiramo:

Ko je vojna konjunktura vrgla g. Praprotnika na mesto ravnatelja Jadranske banke, tedaj so ga »mladini« v JDS odkrili in sklenili z njim intimno prijateljstvo, osebno in politično. Na ta način so dosegli od njega, da je uprava Jadranske banke dovolila JDS v Ljubljani dar od K 1.000.000.—, razven tega pa so gospodje funkcionarji, profesorji, advokati, naganjali mladeniča, da jim je dal še preko K 2.000.000.— bančnega denarja, vžlic temu, da so si morali biti v svesti, da niti eden, četudi velikopotezen ravnatelj denarnega zavoda, nikdar ne bi smel

* Za ta spis uredništvo ne odgovarja.

tega storiti brez dovoljenja uprave svojega zavoda, — vsled česar je tudi njihov drug g. Praprotnik, malo predno sem ga suspendiral, z bančnim denarjem in denarjem, odzetim Propagandnemu fondu za Koroško, tajno pokrili na kontih večji del dvignjenih vsot v svrhu, da skrije konte pred upravo Jadranske banke. Vse tri milijone so uporabili »mladini« v JDS za svrhe svoje ožje politične klike. V istem času, ko so oni razpolagali s tolikimi vsotami, da so jih celo dvigali brez potrebe in jih na obresti vlagali na drugem mestu, ob istem času se je JDS v Ljubljani kot taka borila z velikimi denarnimi težavami; niti o milijonu, podarjenemu JDS, niti o nadaljnjih dveh milijonih, anektiranih svojevoljno od gospodov »mladinov«, ni nobene sledi v blagajniški knjigi JDS v Ljubljani, niti v letu 1920. niti v letu 1921!

Oni, ki odobrava ali brani tako nečuvstvo postopanje, obsodi samega sebe!

Dovolite mi gospoda, da Vam, ki ste z denarjem disponirali v različne svrhe, kakor tudi Vašemu mecenu kot solidarno odgovornim položim račun:

Z gorl omenjenimi manipulacijami ste alimentirali oba konta s skupno (vidi moje »Poslano« od dne 6. junija leta 1922) . . . . . K 3.157.502.83

od tega odbijem:
1. JDS dovoljenih . . . K 1.000.000.—
2. od Vas 2. aprila in 16. aprila 1920. in 27. okt. 1921. v gotovini položenih (od Vas 22. marca 1922. položenih K 2150 nisem vstrel v gornjo vsoto in jih zato tukaj tudi ne odbijem) . . . . . 100.466.— > 1.100.466.—
ostane . . . . . K 2.057.036.83

Kako Vi uredite stvar z JDS dovoljenih K 1.000.000.—, to je končno stvar Vaših medsebojnih in soglasnih zaupnic, vsled katerih Vam funkcionarji v vodstvu JDS mečejo pred noge čast, biti člani načelstva stranke. Vsekakor je potrebno, da se gospodje »mladini« pobrigajo, da JDS v Ljubljani čim prej dostavi upravi Jadranske banke formalno potrdilo, da je JDS faktično sprejela njej namenjeni dar od K 1.000.000.—.

Kar se tiče K 2.057.036.83 Vas pozivam, da v teku 8 dni deponirate pri sodišču ta iznos s 3 % obrestmi začeti od dneva Vaših raznih alimentacij, da bi Jadranska banka (ne Vi gospodje, ker preblizu so Vašim srcem socialne, kulturne in politične svrhe), mogla čim prej povrniti Propagandnemu fondu za Koroško od Vas mu povzročeno škodo v znesku kron 1.341.306.—. Z ostankom v znesku K 715.730.83, katero škodo je utrpela Jadranska banka sama, pa bo ona disponirala po svoji prevdarnosti, in ne po direktivah gg. Praprotnika, drja. Žerjava, dr. Kavčnika, dr. Kukovca, g. Markovič-Lavriča vulgo prof. Breznika, Petra Smole vulgo g. dr. M. Brezigarja itd. Kar se tiče tega zadnjega zneska, vnaprej izjavljam, da bom predlagal upravi Jadranske banke, da istega z obrestmi vred podari javnim dobrodelnim institucijam.

Stvar je pred javnostjo razčiščena. Ako v teku osmih dni ne izpolnite gornje zahteve, izročim zadevo sodišču.

Vi si postavljate vprašanje, gospodje »mladini«, zakaj sem jaz sploh spravil v javnost Vaše fingirane konte in zakaj vsled tega »intrigiram« v JDS:

v mojem poročilu dne 27. maja t. l. sem že rekel, da neobveščena publika v tu- in inozemstvu stoji pod vtisom, da v naši državi vlada korupcija na celi liniji. Skrajni čas je, da se zdravo loči od gnilega, vsled česar sem začel proti korupciji borbo, katero bom nadaljeval brez ozira na to, da Vi korupcijo branite in da vsled tega, naravno, moje borbe ne morete odobrati. Ako je ta moja borba imela do sedaj za posledico, da javnost malo spozna Vaše politično poštenje in Vaše velikopotezne gospodarske transakcije, kakor tudi da osiguram pred Vami blaginje Jadranske banke, — potem sem zadovoljen s svojim dosedanjim uspehom.

Ako Vi, gospodje »mladini« v JDS, mesto detajlno in meritorno odgovarjate na obožbo Vaše politične nemorale pavšalno in s tem, da javnosti servirate črno za belo, — prosto Vam: tudi Vi morate ostati logični in zvesti samim sebi, vsled česar je treba, da se z istim svojim orožjem pripravite še na nekaj mojih »umikov«!

Ljubljana, 12. junija 1922.

Ciro Kamenarovič,
ravnatelj Jadranske banke.

Trgovski pomočnik

popolnoma več železninske in šbecnijske stroke. se takoj sprejme. — Ant. Križar, Ajdovčica, (Jul. Benetija).

Ne mečite proč reznic (britvic)

raznih sistemov (Gillette, Mem itd.) za britje, ker se lahko nabrusijo električnim polom v drogeriji Adria, Selenburgova ulica št. 5, komad po 2 K 20 v 4385

Hlode

smrekove, borove, hrastove in druge, nadalje trame, deske in drva kupuje v vsaki množini Lavrenčič & Co. Ljubljana, Dunajska cesta 47. 4403

Vilo ali hišo z vrtom

v Ljubljani ali bližnji okolici kupim. Predpogoj prosto stanovanje. Drago Beseljak, an. zav. Ljubljana, Sodna ul. 5 4383

Absolvent državne trgovske šole

in Ljubljani, kateri prevzame pozneje doma gospodarstvo, želi vstopiti v prakso v kako tovarno, v engros in detail trgovino ali na večje posestvo, v mestu ali na deželi, da se priuči gospodarstvu. Ponudbe z navedbo pogojev pod »Gospodarstvo 4395« na upravo Slovensk. Naroda. 4395

Vreče za oglje

velike in močne, v večji množini, se prodajo po nizki ceni. — Ponudbe pod »Vreče za oglje« poštno ležeče, Ljubljana. 4393

Sprejmejo se

za takojšnji nastop: dva natakarja donalca, dva natakarici donalke, en točaj, ebenen kuhinjski mesar, in en točaj v restavraciji na glavnem kolodvoru v Ljubljani. 4394

15 ton betonskega železa

franko ocar. Ljubljana po K 14.50 se takoj odda. Ponudbe pod »Železo 4376« na upravo Slov. Naroda. 4376

Krasen volčji pes

čiste pasme, 9 mesecev star, črnosiv, izvrstno čuvaj, radi odgovorjanja napredaj za 750 Din. — Ljubljana, Strelška ulica št. 8. 4392

Ročni voziček

za težo 1000 kg kupim. Ponudbe god »Ročni voziček 4379« na upravo Slov. Naroda. 4379

Elektroštevce

se prodajo ceno. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 4380

Sodar zanešljiv in pošten, ki bi tudi pomagal v kleti, se sprejme takoj. Ivan Ogriš, Lavrica pri Ljubljani. 4381

Jšče se gostilna

v najem v prometnem kraju pod ugodnimi pogoji. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 4378

Šofer

s 7 letno prakso išče službo k luksuznemu ali tovornemu avtu. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 4382

Hiša

z vodno močjo, pripravna za vsako obrt, se prod. Cena po dogovoru. Andrej Praprotnik, izdelovatelj verig, Kamna gorica. 4398

Plačilni natakark

za hotel na Bledu se sprejme za takojšnji nastop. Naslov in informacije daje An. zav. Drago Beseljak & drug, Ljubljana, Sodna ul. 5 4384

Naznanilo.

Naznanjam slav. občinstvu, da kupujem stare oblike, čevlje in pohištvo. Grem tudi na dom. Dramé Martin, Ljubljana, Sv. Jakoba nabrežje 29. 4365

Lepa vila

na Bledu, z razkošnim parkom in obsežnim gozdom ter jezerskimi pravimi na prodaj. Pojasnila daje dr. Mirko Triller, odvetnik v Radovljici.

Na dobro hrano

se sprejmejo gospodje ali gospodične blizu glavne pošte. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 4386

Stanovanje

v novi zgradbi iščem. Ponudbe pod »Stanovanje F. D. 4387« na upravo Slov. Naroda. 4387

Proda se umetni mlin in žaga

(polnojarmenik) z gospodarskimi poslopji, zemljiščem in pritlikinami, vse je moderno urejeno. Posestvo je ob železniški Furstenfeld — Dunaj na Štajerskem. Interesenti dobe pojanila pri H. Černe, Ljubljana, Poljanska c. št. 6 4389

Brivski pomočnik

dobra moč, se sprejme takoj. M. Podkrajšek, Ljubljana. 4407

Korešpondent (ka)

se sprejme v stalno dobro službo v mestu na Gorenjskem. Zahteva se brezpogojno hitro stenografiranje in strojeopisje, znanje slovenščine in nemščine, prednost ima znanje italijanske. Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja in zahtev glede plače na upravo Slov. Naroda pod »Izvoz 1001/4338«. 4338

Insertirajte v Slov. Narodu!

Oprava (spalna soba)

iz trdega lesa se prod. Naslov pove uprava lista. 4401

Neizmerno užalostena obvešča ANA ZAGORC v svojem in v imenu svojih otrok FRANCETA in JOŽICE ZAGORC vse sorodnike, prijatelje in znanke da je njen iskreno ljubljani in nepozabni soprog oziroma čez vse dobri in skrbni oče, gospod

Franjo Zagorc

gostilničar in posestnik v Ljubljani Hrenova ul. 24,

dne 11. t. m. po dolgi mučni bolezni izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb pokojnika se vrši v torek 18. t. m. ob 4. pop. iz hiše žalosti Hrenova ulica 24. na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 12. junija 1922.

Žalujoča rodina.

Obveščamo tempotom vse prijatelje, znanke in vse katere bi utegnili zanimati, da naju je zapustila in se preselila k večnemu počitku najina draga dobra mama, gospa

Marija Drenovec

Pogreb nepozabne se vrši v torek, dne 13. t. m. ob 2. pop. iz hiše žalosti, Janez Trdinova ul. 2.

LJUBLJANA, dne 11. junija 1922.

Jožko in Alojzij Drenovec, člana nar. gledališča.

Tužnega srca javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš dobri oče, gospod

Ivan Bostjančič

trgovec z lesom v Trstu.

Pogreb se vrši dne 12 t. m. ob 4 uri popoldne, iz hiše žalosti ulica Piccardi 24, na pokopališče v Trstu.

Trst, dne 12. junija 1922.

Žalujoči sinovi:

Just, Rudolf, Fran, Ivan in vsi ostali sorodniki.

J. MEDVED LJUBLJANA, Sodna ulica 71 Manufaktura na veliko

Stavbeni material

imamo v zalogi ter prodajamo po ugodnih cenah: suhe lesne lepene, od K 206.— do K 200.—, izolir plošče, vatproof, 12.50, harbolnina, drvocement, etc. etc.

Pri vsakem naročilu popust 20%. **KOSTA NOVAKOVIČ in družina**, veletrgovina s stavb. materialom, LJUBLJANA, Miklošičeva c. 13.

Mesečna soba

za tri osebe se išče za 1. julij. Ponudbe z navedbo cene do 15. junija na upr. Slov. Nar. pod "tri osebe/4396" 4396

V svrhu boljše rantabilite potovanja

za prodajo svojih izdelkov se želi solidna trdnost z drugim solidnim podjetjem sporazumeti za skupno potovanje in prodajo. Ponudbe pod "prodaja 202" postrežane Ljubljana. 4397

Hrastove deske

30, 34, 40, 60 mm večjo množino se prodaja, suh les.

Oglje

prizna, večjo množino stalno dobavljivo, Banko vagon.

Trgovci in skladiščniki

kavaja zmožen, lahke rodbine z dvema večjima otrokoma, prosto stanovanje za obnavljanje večjega skladišča na postaji, se išče. Cenj. ponudbe za vse na upr. Slov. Nar. pod Dojenjsko. 4399

Hiša

z dobro vpeljano trgovino, z ali brez inventarja, na prometnem kraju v mestu se prodaja. Natančnejše podatke daje: "STRELA" anonimna reklamna pisarna Novo mesto. 4400

Kočijo

polkrito, prodaja Gospodarska zveza v Ljubljani. 4377

Stanovanje v novi vili

3-4 sobani, pritlikljivi in z uporabo vrta na lepem potu se razprostira za stanovanje v mestu pod pogoj, glede katerih se blagovolite obrniti na: Ljubljana, Stari trg št. 11/II, levo. 4391

Delavnica in stavbišče

na ceno gradnje. Naloga pove uprava Slov. Naroda. 4331

Doset

mladih praščov napredni. — Pošev se v Kolodvorski ulici št. 27. 4326

Djelojka

in tojke knje, koja dobro kuhati anade, trudi se k maloj obitelji. — Soharica Slovenka u kući. Plača 700 K i više. Ponudbe na Vozu Kasumović, anpragu zdravstva, Koprivnica, Hrvatska.

Knjigovodja-korespondent

želi promenu mesta najraje v Ljubljani. Ponudbe pod "Vesten 4357" na upravo Slov. Naroda. 4357

Sprejme se

več gospodov in gospodičen za dobro domačo hrano. — Kolizej, Gosposvet-ska cesta 13, prilijče, vrata 18. 4360

Sokolski kroj

predvojno blago v najboljem stanju se po ugodni ceni prodaja. Vprada se v upr. Slov. Naroda. 4358

Strojni tehnik

absolvent višje obrate šole za stroje-delstvo, 6 let prakse v večjih tovarnah, več vseh pisarniških in tehničnih poslov, zmožen slov., nemščine in ital. v govoru in pisavi, išče službo. Re-ferenca samo na Ljubljano in okolico. Ponudbe pod "Strojni tehnik 4337" na upravo Slov. Naroda. 4337

Razglas.

Vsled sklepa občnega zbora z dne 6. junija 1922 se bo razde-lilo 60 nagrad po 50 K za daljšo dobo let pri enem in istem go-spodarju službe posle. Prosilci, ki dokažejo nepretrgano službeno dobo najmanj 10 let in ki so že 5 let vlagatelj Kranjske hranil-nice, naj se zgledajo do 30. ju-nija t. l. pri tajništvu Kranjske hranilnice.

V Ljubljani, 7. junija 1922.
Kranjska hranilnica.

Velik, železen, malo obrabljen štedilnik (Tischherd)

od trdnosti Kolososa, Welz, širjva 92 cm, daljva 200 cm, visočina 78 cm, za kakšno večjo gostilno z večjo arašno kuhinjo, katera ima visok dimnik, se prodaja sredi julija t. l. Franc Dolenc, Kranj. 4380

Razpis gradbenih del.

Težakša, zidarska, betonska in umetelvalna dela brez dobave stavbenega materiala pri gradbi uradnega posloja Zastavne delavske zavarovalnice zoper nezgode in Okrajne bolniške blagajne ob Miklošičevi cesti se bodo polom javne konkurence oddale.

Pogodi za oddajo so v pisarni "Gradbenega odseka" Kolodvorska ul. 8 vsak dan od 9-12 ure reflektantom na vpogled.

Ponudbe, ki morajo biti zapечатene in na ovitku označene z napisom: "Ponudba za režijska dela" ter naslovljene na "Gradbeni odsek Zastavne delavske zavarovalnice zoper nezgode in Okrajne bolniške blagajne" je vložiti v Ljubljani najkasneje do 15. junija t. l. ob 12 uri.

Na ponudbe vložene po tem roku se ne bo oziralo.

Gradbeni odsek ni vezan na najnižjo ponudbo.

Ljubljana, dne 12. junija 1922.

The "OLIVER" najboljši in najcenejši pisalni stroj

Zastopstvo in zaloga: Ivan Gajšek, papirna trgovina v Lju-bljani, Sv. Petra cesta 2.

Laneni firnež la. holandski, terpetinovo olje francosko in severno, cinkovo belilo (Peterswalder Kronenzinkweiss) Lake za vso industrijo in trgovino

nudi

Moster, tvornica laka d. d. Zagreb,
Mesnička ul. 13.
Zagrebački zbor: Industrijski paviljon 198.

Vabilo na subskripcijo novih delnic „DRAVE“

lesne delniške družbe, Maribor.

Redni občni zbor naše družbe je sklenil dne 27. maja t. l. povisati delniško glavnico

od K 10,000.000.— na K 15,000.000.—

z izdajo

10.000 novih delnic po K 500.— nom.

pod sledečimi pogoji:

- 1.) Dosedanji delničarji imajo pravico prevzeti na podlagi štirih starih delnic eno novo a K 500.— pri čemer 5% obresti od nominalne K 500 od 1. januarja 1922 do dneva vplačila.
- 2.) Novi delničarji dobe delnice po kursu K 780.—, pri čemer 5% obresti od nominalne K 500.— od 1. januarja 1922 do dneva vplačila.
- 3.) Delnice tretje emisije participirajo na čistem dobičku za leto 1922.
- 4.) Delnice se bodo izdajale po 25 komadov skupno in se bodo izročile podpisovalcem proti vrnitvi zastavnega potrdila v približno 2 mesecih po končani subskripciji.
- 5.) Repetirajo delnic za nove delničarje si pridružuje upravni svet do 5. julija 1922. Po poteku tega roka se bo povrnila vplačana protivrednost za nedodeljene delnice.
- 6.) Podpisovanje delnic nove emisije se vrši od 10. VI. do 30. VI. 1922 in sicer pri:
  - a) Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani,
  - b) Ljubljanski kreditni banki v Mariboru,
  - c) Trgovski banki d. d. v Ljubljani,

V Mariboru dne 1. junija 1922.

Upravni svet „DRAVE“ lesne Industrijske delniške družbe Maribor.

- d) Trgovski banki, d. d. Ljubljana, podr. v Mariboru,
  - e) Centralni banki d. d. Zagreb, podr. v Mariboru,
  - f) „Dravi“ lesni industrijski delniški družbi v Mariboru, Aleksan-drova cesta št. 51.
- Naša družba se je v dveh letih svojega obstoja izredno razvila, tako da sicer visoka delniška glavnica nikakor ne more več zadostiti. Ker je popraševanje po izdelkih naše tovarne za upognjeno pohištvo z Zbelovem vedno večje, tako da komaj zadoščamo naročilom, moramo tovarno primerno razširiti. Delni anesek povisane glavnice se bo uporabil za nadaljno moderno ureditev našega podjetja v Mariboru, kjer smo vpeljali strojno in stavbeno mišarstvo. Prepričani smo, da bomo tudi l. 1922 zaključili z lepim čistim dobičkom, ki bo čisti dobiček l. 1921 v znesku K 1,738.270.83 še izdatno presegal.
- Sloves, ki ga uživajo naši izdelki in sploh naša družba, si hočemo tudi v bu-doče ohraniti.